

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

20/2005

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VII.

Vyšlo 9. 12. 2005

Cena 10 Kč

Městské služby odstranily z okapů střech obecních domů nebezpečné rampouchy

Osadní výbor v Ondřejově blahopřál druhé nejstarší oslavenkyni obce

**Toč se a vrč, můj kolovrátku,
ejhle, adventu již nakrátku
a blízko, blízoučko Štědrý den...**

Kytice K. J. Erbena

Andělé mezi nebem a zemí – název výstavy Galerie Octopus, která je otevřena do konce prosince

SOU a OU Rýmařov a TJ Jiskra byly organizátory 28. ročníku mezinárodního turnaje v odbíjené

Město uvítalo v adventním čase nové občánky

Advent - očekávání, které je založeno na víře, že se Ježíš Kristus může narodit v každém z nás, nejen v srdcích vyvolených, ale v každém otevřeném srdci. To je ta radostná zvěst - evangelium. Radostná zvěst, že „Království nebeské je ve vás“ i v tom nejposlednějším kamínku u cesty.

A pro několik rodičů bylo evangelium narození „jejich“ malého Jezulátka, které sice nespočinulo v jesličkách, ale o to radostnější bylo uvítání na tento svět, do té-

to vlasti, do města Rýmařova. Je to až k nevíře, ale zástupci komise pro občanské záležitosti přivítali 3. prosince na posledním vítání občánků v tomto roce v sobotu dalších dvacet nových dětí, které se staly našimi spoluobčánky. Překvapením byla kromě rodičů i hojná účast dalšího příbuzenstva.

Tentokrát byl poměr holčiček a chlapečků vyrovnán. Kdoví, snad někteří z těchto kluků a dívek najdou v sobě později, za nějakých pětadvacet let, zalíbení

a vzájemné sympatie. A tak z úst paní Květoslavy Sicové zazněla jména Eliška, Lucinka, Karolínka, Adélka, Zdenička, Veronika, Jaruška, Janička, Helenka nebo Simonka, v kolébce se do objektivu fotografa culili nebo naopak po svém celé dění komentovali Petřík, Martínek, Radeček, Tobiášek, tři Mirečkové, Daneček, Kristiánek nebo Tadeášek. Nejstarším pozvaným občánkem byl Petřík Pátík, narozený 27. dubna, a naopak nejmladší pozva-

nou byla holčička Simonka Volková, která spatřila světlo světa 3. listopadu.

Díky obětavosti všech členů komise pro občanské záležitosti, kteří si zaslouží veliký dík nejen za to, že pravidelné vítání zcela nezištně pořádají, ale především za svou vstřícnost, laskavost a dobrotu, budou mít rodiče dětí velmi pěknou vzpomínku na počátek života svých dětí, obzvlášť v tak překrásném čase, jakým je advent. *JiKo*

Aktuálně z města

Městské služby odstranily nebezpečné rampouchy

Provádění zimní údržby se řídí Obecně závaznou vyhláškou města Rýmařova č. 48/97, na jejímž základě je část místních komunikací (především chodníků, ale i vozovek) ze zimní údržby vyjmuta. Navíc jsou operativním plánem definovány priority zimní údržby. Operační plán zimní údržby doporučuje také časový postup prací. Závada ve sjízdnosti na komunikacích prvního pořadí důležitosti by měla být odstraněna do čtyř hodin po vzniku události, resp. poté, co přestalo sněžit. U dalších priorit je to do šesti hodin a parkoviště mají dokonce osmačtyřicetihodinový časový limit. Nejsou to limity závazné, protože rozhodující je množství odklízeného sněhu.

O nasazení mechanismů rozhoduje dispečer, který slouží od tří hodin ráno. Pokud je situace velmi vážná, může povolat osádky mechanismů

již na čtvrtou hodinu ranní. Pokud by osádky přišly až na šestou, většina občanů by se do práce nedostala.

Městské služby disponují také vysokozdvíhacími plošinami k odstraňování ledu a v rámci zimní údržby tyto práce provádí u objektů města automaticky. Na žádost tyto práce provádí i u ostatních objektů, ovšem majitelé si je musí zaplatit.

Ve středu 30. listopadu měli možnost kolemdoucí spatřit zaměstnance Městských služeb na vysokozdvíhací plošině při odstraňování nebezpečných ledových rampouchů se střech městských domů. Někteří vlastníci obytných domů nebezpečí visících rampouchů značně podceňují a lidé kráčející pod takovými ve většině případů život ohrožujícími místy si riziko opravdě mnohdy ani neuvědomí. *JiKo*

Krátce z jednání rady města

V pondělí 14. listopadu se uskutečnilo řádné zasedání Rady města Rýmařova, na kterém radní přijali celkem osmadvadesát usnesení, z nichž třiatřicet mělo charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města.

Rada se zabývala přípravou rozpočtu města

a návrhem plánu investic na rok 2006. Projednala také řadu majetkových a bytových záležitostí, vyslovila souhlas s pronájmem nebytových prostor v Domě s pečovatelskou službou na Revoluční ulici v Rýmařově Svazu tělesně postižených ČR - místní organizaci

Rýmařov a schválila poskytnutí finančního příspěvku ve výši 1 785 Kč na účast studentky SSOŠ Prima na soutěži Region Regina 2006. Soutěž je zaměřena na propagaci regionů, jejich historie, kulturních tradic, turistických zajímavostí, přírodních krás apod. *JiKo*

Bude zdárně dokončen projekt „Revitalizace sídliště Příkopy“?

Město již řadu let usiluje o realizaci projektu „Revitalizace sídliště Příkopy“. Rekonstrukcí by měla projít místní komunikace, chodníky, veřejné osvětlení, měla by být rekonstruována dětská hřiště, opěrná zeď u Koží uličky, provedeny terénní úpravy, dosadba zeleně, vzniknout by mělo nové parkoviště a opravena stávající. Projekt nezahrnuje opravy panelových domů. Projekt byl doposud pro svoji finanční náročnost nerealizovatelný; celkový objem finančních prostředků na tuto akci je 7 mil. Kč. Město opakovaně žádalo o dotaci ze státního rozpo-

čtu, která by umožnila záměr uskutečnit. To se v současné době podařilo a město asi před třemi týdny obdrželo dotaci ve výši 5 mil. Kč. Bohužel úřední postup státu ukládá městu prostavět tuto dotaci a celou akci tak vlastně realizovat ještě letos do 15. prosince. Vedení města rozhodlo využít situaci a stavbu zahájit. V opačném případě hrozí, že město peníze nedostane a záměr se nepodaří uskutečnit. V průběhu několika týdnů budou probíhat na sídlišti stavební a zemní práce v objemu uvedené dotace. S ukončením prací se počítá na jaře příš-

tího roku. Zástupci města jsou si dobře vědomi toho, že toto roční období není v Rýmařově nejvhodnější pro začátek takové stavby a počasí může záměr překazit, ovšem rizika spojená se zahájením prací berou na sebe. Stavbu provádí převážně místní firmy, které byly osloveny. Starosta města věří, že obyvatelé sídliště budou s celkovým výsledkem prací spokojeni a že realizace projektu přispěje k lepšímu životu na sídlišti.

Na podrobnější informace jsme se zeptali starosty města Ing. Petra Kloudy.

rozhovor

Město získalo dva měsíce před koncem roku státní dotaci na revitalizaci sídliště Příkopy, o kterou žádalo již po několikáté. Jento způsob přidělování dotací na konci roku zcela běžný? Proč se tak děje?

Dotace jsou čerpány z nejručnějších státních programů, a pokud nejsou dočerpány v daném termínu, musí je obce vrátit zpět do stát-

vali s projektem „Revitalizace panelového sídliště Příkopy“ těsně za linií úspěšnosti. Jednotlivé projekty jsou posuzovány z hlediska důležitosti a priorit. Úspěšnější byla například města s většími sídlišti či sídlišti více urbanisticky nevhodnými.

Co konkrétně revitalizace sídliště Příkopy přinese jeho obyvatelům?

Jak už vyplývá z informačního letáku, který byl umístěn na dveřích jednotlivých domů sídliště Příkopy, bude se jednat hlavně o rozšíření a zkvalitnění parkovacích míst pro motorová vozidla, o rekonstrukci a vybudování dětských hřišť nebo hřišť na míčové hry,

o rekonstrukci veřejného osvětlení, vybudování nových chodníků a výsadbu okrasné zeleně.

Počítá se v souvislosti s rekonstrukcí sídliště i s vybudováním klidových zón s lavičkami a odpadkovými koši?

Projekt s takovými zónami počítá. **Kolik se na tomto projektu podílí firm a jak přistupovaly k faktu, že budou účastni na náročném projektu, a to jak z hlediska klimatic-**

kých podmínek, tak i z hlediska časové tísně?

Na projektu se podílí Městské služby, s. r. o., Rýmařov, Ferdinand Šopík - Stavební stroje a doprava, Rýmstav, 5. stavební a také zahradnické firmy. Hlavním dodavatelem je firma pana Šopíka, která pravděpodobně bude spolupracovat se subdodavateli, to znamená, že se na tomto projektu bude podílet více menších firem. Většina firem měla vyčerpány své dodavatelské kapacity, ale dohodli jsme se s jejich zástupci, že si vzájemně vypomohou, aby se potřebná kapacita naplnila. Projekt není technicky náročný, ale jak zde bylo řečeno, je náročný z hlediska klimatických podmínek a z hlediska časového. Bohužel, počasí se v průběhu několika dnů poté, co byla rozhodnutí přijata, změnilo natolik, že práce nemohou probíhat v takovém rozsahu, v jakém bychom si přáli. Ale snad ještě přijde obleva a do 15. prosince se práce posunou dále.

Budou renovovány i poškozené travnaté plochy, které v současné době narušily stavební stroje?

Samozřejmě, ve finále prací se počítá s rekultivací poškozených a nevhodných travnatých ploch na celém sídlišti Příkopy.

Čistě hypoteticky, pokud by na-

stala situace, že se investice nezvládne do konce roku, musí město dotaci vrátit, nebo existuje jiná varianta?

Prozatím je situace taková, že bychom museli dotaci vrátit, ale jednáme o tom, aby mohla být dotace v případě nepříznivého počasí časově rozdělena tak, abychom práce mohli dokončit na jaře příštího roku.

Kdo může rozhodnout o zastavení prací a v jakém případě se tak může stát?

O zastavení prací rozhodneme po konzultaci s dodavatelskou firmou. Hlavní roli v tom sehráje počasí. Pracovní nasazení firem je výborné, ale je zřejmé, že nepříznivé přírodní podmínky mohou práce vyloučit a zastavit. Ale takovému rozhodnutí bude předcházet jednání s dodavatelem, kdy a za jakých podmínek by už práce nebyla možná.

Sleduje město průběh prací?

Téměř denně si stavbu procházím, stejně jako moji kolegové z odpovědného odboru. Víím, že nástup a rozjezd prací byl velice dobrý. Teď je situace jiná, mráz pod pět stupňů neumožňuje především betonáže. Ale věřím, že se podaří zvládnout alespoň přípravu stavebních ploch.

Děkují za rozhovor.

JiKo

ního rozpočtu. Instituce, které spravují tyto finance, se snaží vrátit dotace v běžném roce plně vyčerpat pro jiné uchazeče. Toto je i náš případ, dodatečně nám i dalším zájemcům byly rozděleny vrácené nebo nečerpáné dotace na zrealizování projektů.

Proč tato dotace nebyla městu schválena již dříve, když o ni žádalo asi po čtvrté?

Protože jsme se pokaždé umísťo-

Úsek Rýmařov - Dlouhá Loučka je opět dočasně průjezdný

Od 15. srpna letošního roku byl částečnou uzávěrou a poté od 1. září úplným uzavřením omezen a zastaven provoz na komunikacích II/445 a II/449 v Rýmařově (třída Hrdinů od křižovatky s ulicí Revoluční přes Ondřejov po hranici Moravskoslezského kraje v obci Valšovský Důl). Odbor dopravy a silničního hospodářství informoval o tom, že letošní stavební práce měly být ukončeny 20. listopadu. Firma provádějící opravu povrchu komunikací se dostala do časového skluzu a termín dočas-

ného otevření nedodržela.

„Niměně pro řidiče máme pozitivní zprávu, že od 1. prosince je úsek Rýmařov - Dolní Loučka opět dočasně průjezdný. Dočasně proto, že práce budou pokračovat i na jaře příštího roku, jakmile to klimatické a povětrnostní podmínky dovolí. Termíny nových uzavírek budou včas upřesněny,“ sdělila k otevření tolik důležitého úseku vedoucí odboru dopravy a silničního hospodářství MěÚ Rýmařov Renata Vyslyšelová.

Odbor dopravy a silničního hospodářství žádá řidiče o dodržování stanovených rychlostí, zvýšenou pozornost a respektování dopravního značení. „Řidiči by měli zejména v nastávajícím zimním období bedlivě sledovat dopravní značení tohoto úseku, zvláště na mostních objektech. Některé jsou totiž průjezdné se zvýšenou opatrností, protože je v daném úseku zúžena vozovka,“ doplnila vedoucí odboru dopravy. O chystaných uzavírách na počátku příštího roku budou motoristé včas informováni. *JiKo*

Pozvánka na jednání zastupitelstva města

Město Rýmařov zve občany na poslední zasedání zastupitelstva města v tomto roce, které se uskuteční ve čtvrtek 15. listopadu. Na programu jednání bude návrh rozpočtu města na rok 2006, investiční záměry města na rok 2006, projednání situace v Nemocnici, s. r. o., Rýmařov, dodavatelé pitné vody a na závěr bod různé.

JiKo

vyjádření starosty města

K článku „Hokejisté začínají novou sezónu - bez ledové plochy“

Pisatel článku „Hokejisté začínají novou sezónu - bez ledové plochy“ z minulého vydání Rýmařovského horizontu (č. 19/2005) si stěžuje na to, že město nepostavilo umělou ledovou plochu a nesleduje tak zájmy rýmařovského ledního hokeje a občanů vůbec. Jako přírůbek mu slouží město Horní Benešov a postup tamního zastupitelstva. Jen na okraj: srovnání není zcela na místě, protože Horní Benešov má na svém katastrálním území skládku odpadů a inkasuje tak poplatky za uložení odpadů v řádu několika milionů korun ročně. Jde tedy o relativně bohaté město s vysoce nadprůměrnými příjmy na občana.

Pisatel nemá pravdu, když tvrdí, že zastupitelé nesledují zájmy sportu ve městě. I přesto, že za hlavní cíle si zastupitelé určili dobudování infrastruktury (kanalizace, komu-

nikací), bytů a domu s pečovatelskou službou, oddlužení města a finanční dořešení problémů předešlé doby, mají ve svém čtyřletém plánu i nákup sněhového děla pro lyžaře (bylo splněno), výstavbu umělé ledové plochy a peněžité příspěvky sportovcům. Ty se v tomto volebním období oproti předchozímu prakticky znásobily. Mimo plán se podařilo ve spolupráci s fotbalovým oddílem TJ Jiskra Rýmařov získat dotaci od ministerstva školství na umělé zavlažování fotbalového hřiště.

Město dodržuje svoji hlavní finanční strategii - žádá na své investiční záměry dotace. Svoje prostředky totiž potřebuje na financování řady jiných potřeb. V roce 2003 jsme pořídili projekt umělé ledové plochy a následně žádali dotaci postupně ze šesti programů. V současné době máme oběslány nebo

předjednány tři možnosti spolufinancování. O našem postupu ve věci kluziště byl celý oddíl několikrát informován. I o tom, že nemůžeme vždy ovlivnit věci, o nichž nerozhodujeme. Slib zněl, že do konce volebního období se umělou ledovou plochu podaří zrealizovat, a děláme pro to maximum. Zastupitelstvo také akceptovalo, že provoz umělé ledové plochy bude ztrátový a město ho bude muset pravidelně dotovat.

A ještě k poznámce pisatele na neexistenci přírodního koupaliště ve městě. Město právě přírodní koupaliště má. S investicí do umělého koupaliště v tomto volebním období nepočítáme. Jde o nákladnou stavbu s vysoce ztrátovým provozem a v případě Rýmařova je v důsledku místního klimatu navíc velmi diskutabilní.

Ing. Petr Klouda, starosta města

Místo shořelé ubytovny vyroste moderní obytný dům

Město získalo dotaci 4,7 milionů korun na výstavbu nového bytového domu, který by měl vyrůst nejpozději do poloviny příštího roku na místě shořelého domu na třídě Hrdinů. Ubytovnu zachvátil oheň 23. května loňského roku a při požáru přišla tenkrát o život pětadvacetiletá nájemnice. Informace o výstavbě podal starosta města Petr Klouda, který zdůraznil, že pojišťovna vyplatila městu místo původních 6,2 mil. korun celkem 8,7 milionů.

„Velkou zásluhu na úspěšném vyúčtování požáru s pojišťovnou má ředitelka Bytermu Ing. Lenka Vavříč-

ková, která situaci sledovala a účinně reagovala v průběhu celého vleklého případu. Byly vypracovány konkurenční znalecké posudky, které potvrdily, že úhrada škody od pojišťovny by mohla být podstatně vyšší. To znamená, že dotace a úhrada pojišťovny v konečné fázi pokryjí prakticky celé finanční náklady na výstavbu nového domu,“ doplnil starosta Petr Klouda příznivou informací.

V novém domě by mělo vzniknout deset nových bytů proti předchozím dvanácti. Bude se jednat o moderní a pěknou stavbu. „Jsem rád, že tam

nezůstane jen zbořeníště a spáleniště, ale vzniknou tolik potřebné byty. Dodavatelem stavby bude domácí

firma RD Rýmařov, která vyhrála výběrové řízení,“ podotkl na závěr starosta. *JiK*

Kolik zaplatíme za vodu v roce 2006?

V současné době spravuje vodu v Rýmařově, Bruntále a některých obcích organizace VaK Bruntál, a. s. Je to společnost, která vznikla privatizací majetku potřebného k zásobování většiny okresu Bruntál pitnou vodou. Jejimi vlastníky jsou z převážné části města a obce okresu. V důsledku institutu veřejné správy spravuje do 31. 12. 2005 hlavní výrobní kapacity a přivaděče vody organizace SmVaK, a. s., která převzala správu po společnosti BRVOS Bruntál, s. r. o. Společnost BRVOS ještě dožívá v několika málo obcích.

Cílem všech starostů měst a obcí je převzít správu veškerého majetku od 1. 1. 2006 do

společnosti VaK a provozovat vodu samostatně nebo pronajmout správu dalšímu subjektu, který dokáže vyrábět a dodávat vodu laciněji a zároveň provádět údržbu a rozvoj vodovodní a kanalizační sítě. Těto možnosti se starostové obcí dobrali po tříletém vyjednávacím martyriu, kdy bylo nutné se vzájemně spojit a řešit velmi složité právní vztahy mezi VaKem a BRVOSem a jejich akcionáři a společníky. Tato dlouhá a složitá cesta je u konce a umožňuje projevit zájem jiných správců vodovodů o provozování infrastruktury VaKu a obcí.

V současnosti existuje velmi lákavá nabídka

společnosti SmVaK, a. s., na provozování vodovodů a kanalizací za stejných cenových podmínek jako pro ostatní odběratele na Ostravsku. To znamená prodej pitné vody konečným spotřebitelům v roce 2006 za 20,80 Kč/m³, respektive 21,84 Kč včetně DPH. Zbývá projednat záležitost s ostatními obcemi okresu, v představenstvu společnosti VaK a v zastupitelstvu města. Když tato jednání dobře dopadnou, pak se můžeme těšit na to, že nejpozději k 1. 4. 2006 budou občané a firmy nakupovat vodu za uvedenou cenu. Věřím, že se to podaří a občané tak v budoucnu za pitnou vodu podstatně ušetří. *Ing. Petr Klouda*

Pohotovostní služby Bytermu v průběhu vánočních svátků

Byterm Rýmařov si dovoluje oznámit všem nájemníkům bytů ve vlastnictví města pohotovostní službu pro případ havárií **v průběhu vánočních svátků.**

Pohotovost je držena denně od 8.00 do 16.00, 31. 12. do 12.00, a to na číslech:

• **Voda a odpad** Městské služby, Antonín Urbánek, tel.: 737 241 053
TZB, Jiří Vavroušek, tel.: 603 531 811
TZB, Josef Procháska, tel.: 603 531 796

• **Elektřina** Roman Szukalski, tel.: 602 127 196
• **Plyn** Severomoravská plynárenská, a. s., tel.: 1239 (nepřetržitě)

Pouze pro případ závažných havárií!

Přejeme všem nájemníkům i ostatním občanům města klidné prožití vánočních svátků a úspěšné vykročení do nového roku 2006.

Kolektiv zaměstnanců organizace Byterm

Zdravotnictví

Transfúzní oddělení bruntálské nemocnice potřebuje dárce krve

Hematologicko-transfúzní oddělení bruntálské nemocnice potřebuje dobrovolné dárce krve. Oddělení má v současnosti v registrech 2 300 aktivních dárců a toto číslo stále stoupá. Například loni přibýlo 160 nových dobrovolníků, kteří se rozhodli darovat krev. „Niměně krev je stále více potřeba, proto bychom uvítali, kdyby se přihlásili noví zájemci,“ vysvětlila vrchní sestra hematologicko-transfúzního oddělení bruntálské nemocnice Marcela Matušů.

Krev hraje v současné medicíně nezastupitelnou a stále rostoucí roli. Nelze ji uměle vyrobit. S rozvojem nových léčebných metod roste i potřeba krve od dárců. Bruntálští zdravotníci se neustále snaží lidi motivovat, aby darovali krev. „Třeba právě jejich krev může zachránit někomu jinému život,“ upřes-

nila vrchní sestra. Setkává se i s případy, kdy se někdo rozhodne stát dárce poté, když jeho blízkému darovaná krev pomůže.

Odběry v nemocnici provádějí dvakrát týdně, vždy v pondělí a v pátek od 6.30 do 9.30. Dárci krve se nemusí předem ohlašovat, musí si však s sebou vzít občanský průkaz a průkazku zdravotní pojišťovny. Před každým odběrem vyplní dárce dotazník a jeho zdravotní stav posoudí lékař. Po odběru dostane každý občerstvení i poukázku v hodnotě 50 korun na nákup. Dárci mohou počítat také s proplacením jízdného. Při bezplatném odběru mají rovněž nárok na celodenní pracovní volno. Pravidelné darování krve je nejlepší formou prevence, proto i zdravotní pojišťovny dárce zvýhodňují různými vitamínovými přípravky nebo lázeňskými pobyty.

Dárci mají také úlevu na daních.

Ten, kdo chce dobrovolně darovat krev, musí mít minimálně 18 let a maximálně 65 let a být zdravý. Jeho hmotnost by neměla být nižší než padesát kilogramů. Ženy mohou darovat krev jednou za čtyři měsíce, muži co 3 měsíce. Dárce nesmí užívat léky kromě antikoncepce, trpět chronickým onemocněním včetně astmatu a alergie, mít prodělanou žloutenku typu B a C, být bezprostředně po stomatologickém či chirurgickém zákroku včetně tetování, očkování, piercingu či trhání zubů. Ženy nemohou darovat krev v těhotenství a v případě, že kojí.

Zájemci se mohou hlásit na tel. č. 554 700 212 nebo 554 700 358 či 606 668 206.

Simona Součková, tisková mluvčí

Nemocnice Bruntál slaví sto dvacet let od svého založení

Sto dvacet let od svého založení si připomíná bruntálská nemocnice. K oslavě svého výročí připravilo zdravotnické zařízení slavnostní akademii, která se uskutečnila 1. prosince v 16.00 v Kulturním středisku Bruntál. Vedení ocenilo pracovníky, kteří se zasloužili o rozvoj nemocnice. „Byli mezi nimi lékaři - chirurgové, internisté, ale také sestřičky a další personál,“ vysvětlil ředitel bruntálské nemocnice Marian Olejník. Vyznamenání pracovníci obdrželi diplomy, děkované listy i medaile. Součástí slavnostní akademie byl také bohatý kulturní program. Oslav se zúčastnili také starosta a místostarosta města Rýmařova Petr Klouda a Jaroslav Kala. Počátky historie bruntálské nemocnice se začaly psát 7. 9. 1885, kdy byla nemocnice slav-

nostně otevřena jako první v českém Slezsku. V nemocnici bylo tehdy čtyřiařadec lůžek a sloužil zde jeden lékař a pět sester řádu sv. Františka. Na počátku dvacátého století se nemocnice postupně dále rozrůstala a modernizovala. Například v roce 1900 byla postavena kotelná. V roce 1913 vznikla obytná vila, ve které ve čtyřicátých letech začalo fungovat dětské oddělení. V roce 1914 byl otevřen izolační pavilon. V roce 1930 byl postaven interní pavilon, kde byl městský chudobinec. V letech 1935 - 1937 probíhala v nemocnici velká přestavba, postavilo se první a druhé po-

schozí. Těsně před vypuknutím druhé světové války měla nemocnice přes dvě stě lůžek a patřila k jedné z nejmodernějších v pohraničí.

Během okupace zůstala nemocnice v nezměněném stavu až do ukončení druhé světové války. V roce 1946 začal v areálu fungovat starobinec. Z archivních materiálů také vyplývá, že v roce 1946, kdy se chirurgické oddělení rozdělilo na samostatnou chirurgii a gynekologicko-porodnické oddělení, se v nemocnici léčilo celkem 3 218 nemocných. V roce 1948 vzniklo zcela nové dětské oddělení a na Komenského ulici začalo

fungovat okresní středisko. Na konci čtyřicátých let měla nemocnice také novou hospodářskou budovu. Od roku 1951 se stala součástí Okresního ústavu národního zdraví. Do roku 1956 spadají počátky oddělení rentgenologického, ortopedického a neurologického. V roce 1957 připadla nemocnici budova na Zahradní ulici, kde bylo ředitelství. V padesátých letech vznikl také nemocniční park a bylo přistavěno interní oddělení s novou laboratoří. Začala rovněž fungovat okresní transfúzní stanice. V letech 1976 - 1979 probíhala dosud nejrozsáhlejší přístavba - výstavba nového komplexu polikliniky na Krnovské ulici. V roce 2004 se potom začaly stavět nové operační sály a chirurgické oddělení. Simona Součková, tisková mluvčí

Dornova metoda a Breussova masáž

Jedná se o propojení jemné energetické masáže zad, která uvolňuje kloubní i psychické blokády, a jemné mentální terapie, navracející klouby a obratle do původních pozic.

Napravují se klouby a obratle a vyrovnává se celková statika (přirovnání: stabilní dům potřebuje dobré základy, jinak časem vzniknou trhliny). Tato metoda léčí příčiny, je-li příčina odstraněna, mizí i příznaky, pacient může za pomoci terapeuta aktivovat své obranné síly.

Tato jemná a energetická masáž se výbor-

ně hodí na uvolňování a prevenci poškozené zad, přetěžováním posunutá hrudní či bederní obratle při ní mohou být často bezbolestně uvedeny do správné polohy. Při zvláště bolestivých potížích, jako např. ischialgie (houser), akutní blokády kloubů páteře apod., je Breussova masáž často jedinou metodou, kterou pacient snese. Tato masáž se provádí s třezalkovým olejem, který prohřívá a uvolňuje svalstvo podél páteře.

Doporučuje se hlavně lidem, kteří mají potíže s krční, hrudní a bederní páteří, zády,

lopatkami (ty se srovnávají do správné pozice), bolesti hlavy, čelistí, kloubů, bolesti v oblasti pánve, svalové potíže z přetěžování - tady lze použít i jako prevenci vzniku bolesti a únavového syndromu.

Celková doba ošetření je kolem 60 minut (podle charakteru postižení).

Cena ošetření: 350 Kč.

Terapeut: MUDr. Stanislav Horák.

Objednání a další informace na ambulanci oddělení léčby chronické bolesti nebo přímo na čísle 554 253 331.

MUDr. Stanislav Horák

Informační centrum Rýmařov

Ve dnech 29. 12. 2005 až 1. 1. 2006 bude z důvodů inventury a státního svátku uzavřeno Informační centrum při Městském muzeu Rýmařov.

Dálkový autobus ze směru Opava - Praha - Ústí nad Labem jede v letošním roce naposledy 22. 12. 2005. Po Novém roce jede až 2. 1. 2006.

Školství

Akademie - přehlídka nápadů a recese

Tradiční akademie gymnázia naplnila ve čtvrtek 24. listopadu hlediště rýmařovského kina, dopoledne studenty a odpoledne rodiči a sourozenci, kteří se přišli podívat na přehlídku krátkých vystoupení místních gymnazistů. Dvouhodinové pásmo, v němž se střídaly divadelní scénky, taneční skladby, módní přehlídky a pěvecká čísla dirigoval profesor Štefan Janošák, jednotlivá vystoupení však až na několik výjimek secvičili studenti ve vlastní režii. Průvodcovského slova se ujali osvědčení moderátoři Marta Merková a Lukáš Adam.

Začínalo se poněkud morbidně - černé divadlo kvarty předvedlo scénku ze hřbitova, v níž nebylo o smrtku či oběsnce nouze, a na ně navázali primáni pod vedením Jany Zorkové s dramatizací básně Strašidlo. Zbytek přehlíd-

ky se však už nesl ve veselejším tónu, na vlnách humoru, byť chvílemi docela černého, a studentské recese. V divadelních scénkách se s nadhledem probíraly situace „ze života“, rodinné trable starých manželů i zašmodrchané vztahy antických bohů. Nejdelší, ale zároveň nejpodařenější bylo představení Cimrmanova Vizionáře (bez odborné přednášky), které nastudovali septimáni. Čtveřice protagonistů v čele s Michalem Polčákem jednoaktovku pojala bez ochotnického přehrávání a typická atmosféra amatérské stylizace a slovního humoru díky tomu zůstala zachovaná.

Mezi tanečními čísly, která jsou oblíbenou součástí všech akademií, se blýskly obě rýmařovské formace reprezentující naše město na soutěžích nejvyšší úrovně - Jes pod vedením Aleny Tomeškové i Freeze Dance Petry Čechové. Z ostatních skladeb, které obvykle stojí v jejich stínu, zaujala břišní tanečnice Kristýna Staňková z druhého ročníku.

Pěveckých a zvláště recitačních vystoupení bylo letos poskrovnu, s uměleckým přednesem tentokrát vyrukoval pouze Michal Půda ze čtvrtého ročníku, který pobavil

obecenstvo německým překladem Bezručovy Ostravy. Stejně tak pěveckých čísel bylo pomálu, nicméně ani ona nepostrádala nápad a vtip (s největším ohlasem publika se setkala dvojice čtvrtáků Dimitrij Tyč a Jan Šanovec parodující ruské duo Tatu). Anglické písně, které se studenty nacvičil profesor Milan Galandr, celou akademii dovedly do finále. Studenti, kteří si během listopadové přehlídky trochu zaexhibovali, ani ne tak proto, aby předvedli, co dovedou, ale spíš aby sebe i své diváky pobavili, oblékli civilní šat a usedli do lavic ke svým studijním povinnostem. Z nich je na jaře opět vytrhne majáles, jehož téma není zcela jisté, ale podle neoficiálních zpráv by se v Rýmařově měl přechodně zvýšit počet dlouhovlasých obyvatel ... ZN

Ocenění studentky 2. ročníku SSOŠ Prima Rýmařov

V období prázdninových měsíců vykonávaly dvě studentky z naší školy odbornou praxi v ostravském hotelu Atom. Koncem září bylo vedení naší školy vyrozuměno dopisem, ve kterém nám pro-

střednictvím sekretariátu hotelu bylo sděleno, že naše studentky v celkovém hodnocení obstály.

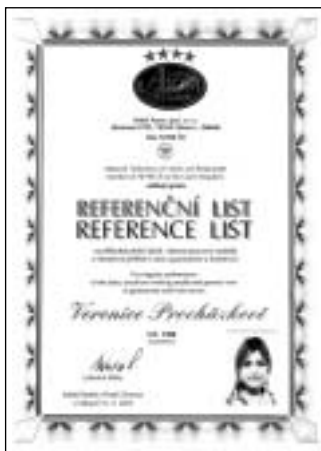
Byla hodnocena jejich pracovní aktivita a iniciativa, samostatnost, znalost práce na PC, teoretické a praktické znalosti restauračního a hotelového provozu, zvláště pak vystupování a chování k hostům. Na základě těchto výsledků bylo rozhodnuto odměnit studentku 2. ročníku oboru Management a turismus Veroniku Procházkovou. Každoročně je v tomto oboru oceněno 10 studentů z celé republiky. Letos jich bylo jen šest a mezi ně se zařadila i Veronika. 21. listopadu 2005 předal ředitel hotelu Lubomír Bárta všem účastníkům referenční list, který zaručuje svým držitelům možnost pracovat po ukončení studia v hote-

lích Evropské unie. Zároveň zde byla vyslovena nabídka možnosti zaměstnání v hotelu Atom.

Slavnostního předávání se zúčastnil ředitel školy SSOŠ Prima

a třídní učitelka Naďa Neherová. Na základě těchto dobrých výsledků byla s vedením hotelu navázána spolupráce pro další léta.

Mgr. Jarmila Labounková

Ředitel hotelu Atom v Ostravě Lubomír Bárta na slavnostní recepci předává „Referenční list“ studentce SSOŠ Prima Veronice Procházkové za příkladné plnění úkolů, výborné pracovní výsledky a všeobecný přehled v oboru gastronomie a hotelnictví
Foto: SSOŠ Prima

Vánoční stoly a zabíjačkové hody ve Středisku volného času

Střední odborné učiliště a odborné učiliště Rýmařov pořádá 14. prosince od 9.00 v předsálí Střediska volného času Rýmařov tradiční soutěž o nejkrásnější vá-

noční stůl žáků II. a III. ročníků oboru Kuchař-číšník pro pohostinství. Součástí této soutěže bude také prodej zabíjačkových lahudek, které pod vedením zkušené-

ho učitele odborného výcviku Františka Matušky připraví pro veřejnost žáci SOU a OU Rýmařov.

Srdečně zve vedení školy a žáci SOU a OU

Region Regina 2006

Také v letošním roce se uskutečnila soutěž Region Regina 2006, která je každoročně po-

řádána ředitelstvem mezinárodních veletrhů v Brně jako doprovodný program veletrhu cestovního ruchu Regiontour. Letošní již 9. ročník soutěže o královnu regionů České a Slovenské republiky se uskutečnil 24. listopadu v Brně a Rýmařovsko v něm zastupovala studentka SSOŠ Prima, s. r. o., Veronika Macková.

Adepty titulu musely ve čtyřech disciplínách pohotově a s osobním šarmem prokázat dobrou znalost svého regionu s důrazem na jeho historii, kulturní tradice, turistické zajímavosti a přírodní krásy. Veronika představila a na panelu předvedla 15členné hodnotící porotě všechny zajímavé ukázky našeho města a okolí. Seznámila porotu s činnostmi známého jiříkovského řezbáře pana Halouzky, ve volném programu předvedla

se spolužákem Bohuslavem Klimešem pověsti o Pradědu a na závěr nabídla k ochutnání Pradědovy uzlíčky podle známé Pradědovy kuchařky. Všechny disciplíny připravil pro Veroniku tým v čele s místostarostou Rýmařova Jaroslavem Kalou, dále paní Ludmilou Axmanovou, Naďou Neherovou, Annou Klesnilovou a dalšími.

V letošním ročníku se mezi šestnácti soutěžícími převážně z hotelových škol Veronika Macková umístila na pěkném pátém místě a přivezla si řadu upomínkových dáreků od sponzorů soutěže. Byla rovněž pozvána na vyhlášení vítězů, které se uskuteční 12. ledna 2006 na zahájení mezinárodního veletrhu turistických možností v regionech ČR Regiontour.

Ludmila Axmanová,
SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov

Foto: archiv SSOŠ Prima

Pomocí internetu k informacím o studijních výsledcích

Novinkou na SSOŠ Prima v Rýmařově je od prvního čtvrtletí letošního školního roku neplacená služba všem rodičům i studentům, kteří si mohou na internetovém portálu zjistit známky ze všech předmětů, poznámky, ale i absenci a aktuální rozvrhy hodin. Mohou také navzájem komunikovat prostřednictvím e-mailu nebo vnitřním systémem uživatelů v databázi. Nechybí ani vývěska školy, na které se zveřejňují důležité aktuální informace o školním dění.

Pedagogové školy mají možnost

tvořit a zadávat testy a úkoly studentům, kteří je vypracovávají ve škole nebo doma, a nejsou tak odkázáni na studentskou lavici, například při vykonávání praxe apod. Protože na SSOŠ Prima studují žáci ze vzdálených míst několika moravských regionů a rodiče mají mnohdy omezený styk se školou, pevně věříme, že tento komunikační nástroj přispěje ke zkvalitnění služeb školy a zvýší spolupráci s rodiči. Studentům a jejich učitelům pomůže při vyučování a zpestří práci ve škole. *Mgr. Marek Bocián, zástupce ředitele*

Symbol Vánoc již zdobí rýmařovské náměstí

V úterý 29. listopadu přivezli a nainstalovali zaměstnanci Městských služeb Rýmařov symbol nejkrásnějších svátků v roce, vánoční strom, na rýmařovské náměstí. Desetimetrový smrk byl přivezen z města Břidličné, kde musel ustoupit rekonstrukci mateřské školy na Komenského ulici, v níž bude vybudováno šestnáct bytových jednotek pro příjmově vymezené občany. *JiKo*

Organizace a spolky

Ve Stránském se ochutnávaly sýry

Venku nová porce sněhu, ale v klubovně společnosti Sovinecko, o. p. s., ve Stránském, příjemně hřejí kamna a v pátečním večeru panuje pohodová nálada. Je to poslední pátek v měsíci, kdy tradičně hraje hudební skupina Keltgrass Band.

Na tento den však společnost Sovinecko, o. p. s., navíc připravila akci, která je pokračováním

série gurmánských programů, jakými byla soutěž o nejchutnější vánoční cukroví, hody pod názvem „Sežereme husu“ a degustace domácích destilátů. Tentokrát byla na programu ochutnávka ovčích a kozích sýrů.

Z Bělé pod Pradědem přijíždějí manželé Zavačtí. Pan Libor Zavačský je vedoucí provozu ovčí a kozí farmy a současně speci-

ální výrobce sýrů. Na stůl přináší balené sýry k prodeji a vzorky na ochutnávku. Po představení a vřelém přijetí místními se pan Zavačský ujímá slova a již po krátké chvíli je zřejmé, že je to odborník na slovo vzatý.

Představil historii farmy, která je součástí programu Zemědělského družstva Jeseník a jejich zaměření na výrobu ovčích a kozích sýrů. Jako jediní v republice jsou výrobci certifikovaného baleného sýra s přídavkem ovčího mléka a právě tuto specialitu si mohli návštěvníci akce zakoupit. A zatímco se rozvíjí diskuse o problematice chovu ovcí a koz, paní Zavačková roznáší ke stolům vzorky sýrů. Podle toho, jak mizí z talířů, je zřejmé, že chutnají znamenitě.

Termín pro prezentaci sýrů nebyl nejhodnější z důvodu malé dojivosti ovcí a koz v zimním obdo-

bí, a tak je současný sortiment nabídky značně zúžen. Hlavním cílem však bylo představit zástupce farmy, která přistupuje jako partner k projektu Pradědova zahrádka a bude se dodavatelsky podílet širokou nabídkou sýrů a účastí na komponovaných programech.

V příštím roce připravujeme ovčácké dny, kdy se představí veřejnosti jednotlivé druhy ovcí, práce ovčáckých psů a ukázky stříhání a zpracování ovčí vlny. Pan Zavačský osobně předvede původní technologie výroby sýrů v kotlíku a další dovednosti našich předků. Spontánní potlesk byl odměnou aktérům příjemné besedy. To se již ozývaly první tóny Keltgrass Bandu a rytmická keltská muzika nenechává nikoho v klidu. Zavačtí chtěli po besedě odjet, ale zůstávají, příjemně překvapeni muzikou, a těší se na příští setkání. *Petr Schäfer*

Foto: archiv Sovinecko, o. p. s.

Za ránu pěsti trestní stíhání

V pondělí 14. listopadu bylo zahájeno trestní stíhání 21letého mladíka z Olomoucka pro trestné činy ublížení na zdraví a výtržnictví. Je obviněn, že v noci 11. září před prodejnou v Jiříkově bezdůvodně napadl místního 34letého muže. Udeřil ho pěsti do obličeje a zlomil mu dolní čelist. Napadený se ze svého zranění zotavoval více než měsíc.

Zloděj si odnesl stavební materiál

Neznámý pachatel na přelomu října a listopadu vypáčil kovovou petlici s visacím zámkem na garáži stojící u rodinného domku v Horním Městě. Z garáže pak odcizil stavební materiál v celkové hodnotě přes 12 tisíc Kč. Po zloději pátrají rýmařovští policisté.

Nehoda s těžkým zraněním chodkyně

Mezi Malou Štáhlí a Rýmařovem došlo 15. listopadu k dopravní nehodě, při níž byla těžce zraněna 33letá chodkyně. Žena šla středem vozovky, náhle změnila směr, aniž se přesvědčila, zda může bezpečně přejít, a vstoupila přímo před projíždějící automobil. Při nárazu utrpěla těžká zranění a byla transportována do nemocnice v Ostravě. Na vozidle vznikla škoda ve výši 50 tisíc Kč.

Sníh a námraza mají na svědomí první nehody
Policie nabádá řidiče, aby v zimním období dbali velké opatrnosti, a upozorňuje na nebezpečí nehody zvláště při jízdě na letních pneumatikách. Odstrašujícím příkladem může být několik prvních nehod, které zapříčinily sníh a námraza na vozovce.

Ráno 16. listopadu došlo za Starou Vsí ve směru na Šumperk k dopravní nehodě Octavie, kterou řídil 60letý řidič. V lesním úseku najel na namrzlou vozovku, dostal smyk a čelně narazil do stromu. Auto bylo nárazem odmrštěno zpátky na silnici. Při nehodě vznikla škoda za 70 tisíc Kč, ni-

kdo naštěstí nebyl zraněn.

V pondělí 21. listopadu havaroval na Jesenické ulici v Rýmařově řidič Felicie, když se snažil zastavit za odstaveným vozidlem, ale na zledovatělém povrchu dostal smyk. Vyjel do protisměru a čelně se střetl s protijedoucím Fordem. Na automobilech vznikly škody za 80 tisíc Kč, řidič Felicie navíc utrpěl lehké zranění. O několik dnů později havaroval další řidič, tentokrát za volantem Suzuki v Malé Morávce. Při jízdě si otíral přední sklo, přitom vyjel mimo vozovku a narazil do stromu. Jeho 17letá spolujezdkyně byla lehce zraněna. Na autě vznikla škoda za 50 tisíc Kč.

Havaroval i řidič sněžného pluhu

Nehody se nevyhnuly ani těm, kteří mají za úkol udržovat silnice sjízdné. 27. listopadu došlo na silnici mezi Stránským a Rýmařovem k dopravní nehodě pluhu. Jeho řidič při plužení narazil radlici do výmolu ve vozovce a skončil v příkopu. Silnice byla v momentě nehody v opravě a označena jako stavěniště. Na Liazu vznikla škoda za 100 tisíc Kč.

K další nehodě došlo v úterý 29. listopadu na parkovišti v Horním Městě. Řidič traktoru s radlicí prováděl zimní údržbu a přitom špatně odhadl vzdálenost od zaparkovaného vozidla Volkswagen Passat. Oprava škrábance, který způsobil radlici, bude stát 20 tisíc Kč.

Firmu ve Velké Štáhlí někdo soustavně okrádal

Opakované kontroly ve strojárnách ve Velké Štáhlí odhalily krádeže, které během posledních dvou let připravily firmu o zboží a materiál v celkové hodnotě 40 tisíc Kč. Byly zaznamenány značně nesrovnalosti ve fakturách a v evidenci dodaného zboží. Případ nyní šetří policisté z Břidličné.

Číšníci nalili osmi mladistvým

Další z akcí zaměřených na kontrolu dodržování zákazu podávání alkoholických nápojů mládeži proběhla tentokrát mi-

mořádně ve všední den, ve středu 23. listopadu. Přesto bylo zjištěno požití alkoholu celkem u šesti dívek (!) a dvou hochů.

Akci prováděli rýmařovští policisté, bruntálský psodov, strážník Městské policie Rýmařov a pracovníce městského úřadu ve dvou zařízeních. První mladík pod vlivem alkoholu byl odhalen v rýmařovském klubu. Přístroj DRÄGER naměřil 17letému 0,12 promile alkoholu. Kontrola restaurace dopadla ještě hůře. 14leté dívce bylo naměřeno 0,2 promile a dalším pěti děvčatům ve věku od 15 do 17 let kolem půl promile alkoholu. U 17letého hochy v této restauraci to bylo 0,09 promile.

V akcích bude policie v celém okrese nadále pokračovat.

Z taneční zábavy do nemocnice

25letý mladík z Dolní Moravice je stíhán pro trestné činy ublížení na zdraví a výtržnictví. V noci z 1. na 2. října měl v restauraci, kde probíhala taneční zábava, při slovní rozeprá napadnout 22letého muže a několikrát jej udeřit do obličeje. Četná zranění lebky si vyžádala okamžitou hospitalizaci napadeného mladíka.

Důchodce vyhrožoval sousedovi smrtí

Rýmařovští policisté řeší případ násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, kterého se měl dopustit 75letý muž z Malé Morávky. Je podezřelý z toho, že 31. října slovně i fyzicky napadnul svého souseda. Několikrát jej udeřil dřevěným klackem do hlavy a horní části trupu a vyhrožoval mu zabitím. Během útoku poškozeného napadli i dva útočníkovi psi, kteří mu prokousli kalhoty a poranili prsty levé ruky.

Nezaměstnaným pomáhal podvodně získat úvěry

V těchto dnech zahájil bruntálský policejní komisař stíhání 38letého muže z Bruntálu pro trestný čin pomoci k úvěrovému podvodu. Dalších dvanáct osob je stíháno pro úvěrový podvod. Hlavní obviněný si měl od října 2004 do

současné doby vytipovat nejméně dvanáct mužů a žen z řad nezaměstnaných z Rýmařovska a dalších měst a těmito lidem prostřednictvím smluvního zástupce v prodejně v Rýmařově pomoci vyříditi úvěry v celkové částce 356 tisíc Kč. Výška takto podvodně získaných úvěrů se v jednotlivých případech pohybovala kolem 30 tisíc. Žadatelé posléze úvěry nespláceli. Jak se na podvodech obviněný muž obohacoval, je předmětem dalšího šetření.

Vandal se „podepsal“ na auto před školou

Kolem páté hodiny odpoledne 23. listopadu zaparkovala 48letá řidička svůj Ford Mondeo u základní školy v Horním Městě. Když za necelé dvě hodiny chtěla odjet, zjistila, že někdo vyryl na její vůz téměř po celém jeho obvodu dlouhou vlnovku. Škoda způsobená leasingové společností činí 20 tisíc Kč.

Z rybníka zmizelo čtyřicet pstruhů

K netradiční krádeži došlo koncem listopadu v Tvrdkově. Neznámý pachatel vnikl přes plot do zahrady rekreační chaty a odcizil z rybníka asi 40 ks půlkilových pstruhů. Přesný počet bude určen až po výlovu rybníka. Krádeží vznikla škoda za více než 2 500 Kč.

Zloději se zaměřili na zimní bundy

Hned dvakrát se stal obchod s oděvy na Husově ulici v Rýmařově terčem útoku zlodějí. Poprvé 25. listopadu odpoledne, kdy do něj vstoupili dva muži ve věku kolem 32 a 35 let a ptali se prodavačky a majitelky obchodu na zimní bundy. Mezitím jejich komplic odcizil z figurín před prodejnou jednu dámskou a dvě pánské zimní bundy dohromady za bezmála 10 tisíc Kč.

O pouhý den později, v noci ze soboty na neděli, se neznámý pachatel vloupal do stejného obchodu, ale nic z něj zřejmě neodnesl. Poškozením však vznikla škoda za 2 000 Kč. Přesná výše škody bude upřesněna po provedení inventury.

Žena musela před opilým manželem utéci

Večer 25. listopadu oznámila 37letá žena rýmařovské policii, že byla napadena svým 41letým manželem. Ze strachu musela i se svou dcerou utéci z domova do blízké budovy hasičské stanice, odkud celou věc oznámila. Po příjezdu hlídky uvedly obě ohrožené ženy, že muž se vrátil večer domů v silně podnapilém stavu, začal obě slovně napadat, rozbil dveře obývacího pokoje, převrátil sedací soupravu a další nábytek.

Žena před jeho útoky utekla jen ve spodním prádle a tričku, dcera musela vyskočit z okna. Policisté podezřelého zajistili doma stále ještě pod vlivem alkoholu. Po doporučení lékaře byl převezen na záchytnou stanici v Opavě.

Nárůst vloupačků do rekreačních objektů V posledních dnech zaznamenala Policie České republiky nárůst vloupání do chat na Bruntálsku. Mimo letní sezónu každoročně pachatelé využívá-

jí toho, že rekreační objekty jsou opuštěné, a zaměřují se především na elektroniku, potraviny, alkohol, ale i na oblečení a nářadí. Policie doporučuje chatařům a chalupářům své objekty řádně zabezpečit a pokud možno zajistit jejich průběžnou kontrolu.

Několik případů se stalo i na Rýmařovsku. Neznámý pachatel rozbil v polovině listopadu okno chaty v Rudě a odnesl si televizor, spotřebiče, nářadí a potraviny za více jak 19 tisíc Kč.

Vykradač chat řádlil v Rudě i koncem listopadu, tentokrát ale nezpůsobil větší škody.

Zloděj vnikl rovněž do chaty ve Žďárském Potočce. Rozbil okno a odnesl si spací pytle, radiomagnetofon a lyžařskou výstroj. Majitelce způsobil škodu za 17 tisíc Kč. Koncem listopadu vnikl lupič do chaty v Tvrdkově. Rozbil dveře, pak vypáčil dveře do dílny a odnesl si nářadí za 23 tisíc Kč.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Z okolních měst a obcí

Projekt Bilanční diagnostika dospěl do fáze realizace

Vybraní uchazeči z evidence úřadu práce již procházejí výběrovým systémem a následně odbornými kurzy v rámci projektu Bilanční diagnostika. Cílem tohoto projektu je pomoci najít cestu k uplatnění lidem z Bruntálska, a to pomocí zvyšování jejich kvalifikace. Dosavadní průběh projektu hodnotila první konference na toto téma v pátek 25. listopadu.

Projekt Bilanční diagnostika dospěl do fáze realizace. Systémem sebepoznávání vlastních možností prochází uchazeči z evidence úřadů práce v Bruntále, Rýmařově a Krnově. Následně jsou zařazováni do kurzů, v nichž získají kvalifikaci a budou mít daleko větší šanci získat vhodnou práci. Projekt přitom reaguje na poptávku trhu práce a soustřeďuje se na takové zvyšování kvalifikace, jaké může

být prospěšné rovněž potenciálnějším zaměstnavatelům. Cílovou skupinou projektu jsou lidé s nízkou úrovní kvalifikace a dále nezaměstnaní do pětadvaceti let.

Kurzy jsou zaměřeny na zvyšování počítačové a jazykové gramotnosti, součástí projektu je motivační kurz a zejména kurzy obsluhy CNC obráběcích strojů a počítačového CAD/CAM kreslení a konstruování. Celkem bude do všech kurzů zařazeno 75 uchazečů o práci, kteří budou absolvovat tyto kurzy zcela zdarma - projekt je spolufinancován Evropskou unií a státním rozpočtem České republiky. První zkušenosti s realizací projektu si zástupci zúčastněných organizací sdělili na konferenci, kterou hostil Městský úřad Bruntál jako partner projektu v pátek 25. listopadu. Vystoupil zde hlavní manažer projektu

Mgr. Martin Pobořil ze sdružení Svět vzdělávání, které je nositelem projektu, dále manažer projektu pro lektorskou činnost Ing. Pavel Kolář, zástupci partnerských organizací - Úřadu práce Bruntál a Městského úřadu v Bruntále.

S konkrétními poznatky k realizaci projektu přišli sociální partneři - zástupci spolupracujících firem, předseda Okresní hospodářské komory, konference se účastnili také lektori kurzů, které probíhají na Střední průmyslové škole a Obchodní akademii a střední zemědělské škole v Bruntále.

Podstatou bilanční diagnostiky je autoidentifikace - sebepoznání uchazeče, který takto zjistí své vědomosti, schopnosti, dovednosti, profesní předpoklady a zejména možnosti uplatnit se na trhu práce. Na tomto základě bude

klient nasměrován a motivován k volbě budoucího povolání. Profesionální bilanční diagnostiku v rámci projektu provádí zkušený bruntálský psycholog Mgr. Miroslav Piňos.

Absolventi kurzů mohou absolvovat praxi u zaměstnavatelů, kteří pak budou moci zaměstnat vybrané uchazeče po určité době s poskytnutým finančním příspěvkem úřadu práce na mzdu. S pomocí zaměstnavatele se uchazeč přiblíží k samotnému pracovnímu místu a získá k němu vztah. Zaměstnavatel na druhé straně může svého potenciálního pracovníka postupně formovat a vychovat si z něj kvalitního odborníka.

Projekt bude pokračovat do května příštího roku, avšak jeho metody a závěry budou užitočkovány i po jeho skončení.

Jiří Ondrášek

Fota: archiv MěÚ Bruntál

Pozvánka do Karlovy Studánky

V sobotu 3. prosince 2005 zahájil provoz pro veřejnost lyžařský vlek u tenisového hřiště v Karlově Studánce. Do vánočních svátků bude otevřeno o víkendech v době od 9.00 do 21.00. V pracovní dny je možno dohodnout provoz vleku na

telefonu 777 648 004. Kvalitu pesty z přírodního a technického sněhu prověřili ve čtvrtek 1. prosince na tréninku mladí závodníci TC Praděd. Hodnocení: skvělé - doporučujeme!

TC Praděd

Betlémské světlo 2005

„To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila“ (Jan 1,5)

Již od roku 1989 máme poměrně mladý, ale zato krásný a u srdce hřejivý zvyk přinášet si domů „Betlémské světlo“.

Myšlenka šíření Betlémského světla jako pouta, které spojuje (nikoliv svazuje) lidi dobrého srdce, vznikla v roce 1986 ve studiu ORF Linz (Rakousko), kde se snažili obohatit televizní akci určenou na pomoc tělesně postiženým dětem. Před Vánoce proto poslali letadlem do Betléma tělesně postižené dítě, které z baziliky Narození přivezlo do Rakouska věčný plamínek. Od té doby zapalují vybrané děti Betlémské světlo v Betlémě v jeskyni v místě, kde se údajně narodil Ježíš Kristus. Odtud je pak světlo přepraveno ve speciální lampě letadlem do Rakouska, kde si je přebírají skauti a zástupci médií prakticky z celé Evropy. K nám se Betlémské světlo dostane díky Českému rozhlasu, Českým dramům a junákům, kteří rozšíří Betlémské světlo i tento rok do takřka všech koutů naší vlasti. Díky nim si

můžete přijít pro tento symbolický plamínek, vnášejíci do našich srdcí pohodu, lásku a naději. Poté ho odnést domů a opatrovat ho, chránit svými dlaněmi a dávat pozor, aby nezhasl až do Štědrého dne, kdy se slaví narození Ježíše Krista.

Povídá se, že kdo plamínek přinese domů, má zašeptat do plamínku své přání. Pokud plamínek vydrží až do Štědrého dne, přání se mu vyplní. Jde vlastně o podobný zvyk z dřívějších časů, kdy se přání šeptalo do plamínku první zapálené svíčky na vánočním stromečku.

Letošní vlaky vezoucí Betlémské světlo vyrazí na svou pouť 17. prosince 2005 a pojedou všemi směry, k nám po trase Olomouc - Opava. Pro Betlémské světlo si mohou rýmařovští občané přijít do kostela sv. Michaela, na Štědrý den jej budou na městské tržnici předávat také skauti, kteří se každý rok starají o jeho transport do Rýmařova.

JiKo zdroj www.betlemskesvetlo.cz

Připomínáme si Advent ...

... pochází z katolické církve. Je to období radostného očekávání a těšení - věřící se těší na příchod Spasitele, ostatní na nej-příjemnější svátky v roce. Kdo si v těchto dnech přivstane a kolem šesté hodiny je v kostele, uslyší takzvané roráty, písně, které se zpívají na jitřních mších. Křesťané doporučují pro adventní týdny mírný půst, protože střídmost v jídle bystří rozjímání.

Adventní doba trvá čtyři neděle před slavností Narození Páně (25.

12.). Děti dostávají adventní kalendáře a otevírají každý den jedno čokoládové okénko. Tématem adventní doby je příchod Krista. Advent je rozčleněn na dvě části. Od první neděle adventní do 16. prosince je pozornost upřena na příchod Krista. Druhou částí je poslední adventní týden -

17. - 24. prosince - a je zaměřena ke slavnosti Narození Páně.

S adventem přichází milý zvyk. Každou neděli se má zapálit jedna ze čtyř svíček na adventním věnci. Snad abychom si připomněli, jak blízko už ten Štědrý den je. Adventní věnec, tak jak ho známe dnes, se

o Vánocích nerozsvěcí příliš dlouho. Teprve roku 1860 ho prý prvně zavěsil teolog Johann Hinrich Wichern v domově pro zanedbanou mládež. Původně to byl zdobený zelený jedlový korunnový svícen, v němž bylo mnohem více svíček než v dnešním adventním věnci. Tenkrát se do věnce nedávala a nerozsvěčela pouze jedna svíčka jednou týdně, ale každý den právě tak, jako dnes děti ve svém adventním kalendáři každý den otvírají jedna dvě.

Adventní půst

Stejně jako byla odlišná délka a začátek adventní doby, tak se v různých krajích lišil přístup k adventnímu půstu. V roce 581 udával sněm církevní matikonský jako postní dny pondělí, středu a pátek.

Sněm turonský v roce 567 zase stanovil, aby se řeholníci postili po celou dobu prvním prosincem počínaje.

Byla ovšem i období, kdy se adventní půst tolik nedodržel. Například papež Urban V. (1362-1370) zakázal požívat maso v adventní době pouze duchovním u svého dvora.

A jaký měl advent smysl a význam?

Svatý čas adventní měl podle mínění a přání církve povzbuzovat věřící a zároveň je nabádat k pokoře. -zr-

Úsměvně

Hovory lidí

Slova jsou jak ptáčci. Vypustíte je a zpět už je do klíčky nedostanete. Mnohdy slova přirovnáme k vystřelené střele nebo šípu. A někdy jsou to skvosty, které zaslechnete jen tak. Prostě útržky rozhovorů dětí, dospělých v čekárně, na zastávce, v obchodě, v chodbě paneláku.

Děti se domlouvaly, že spolu půjdou bobovat, jejich rodiče sledovali telku a rozhodli, že budou lízovat. V cukrárně nakupující požadovala truhlíčky. To je husť, že? Musíte být in.

Věděla jste, že ten jejich syn není úplně jejich, oni si ho *adaptovali*.

Přestavovali chalupu a zmodernizovali také *socialistické* zařízení. To je *maso*, to je *fičák*. A je *vymalováno*. Není to moje *parketa*, to je *nářez*, to *nemá chybu!*

Na mé slušně: Mějte se pěkně! dostalo se mi odpovědi: Není zač. Čárky ve větách a souvětích označuje lid studentský jako *inter-rupční* znaménka, zkratka mají trochu popletené *termity*. Je to potažmo *rizoto*.

Že byste uvedli spoustu dalších příkladů? Ano, jazyk žije, neustrnul, pokud by můj hlas někam doletěl - prosila bych o obyčejnou slušnost. Ve vyjadřování i ve vztazích. Ve všedním dni, v televizi i v politice. A vůbec. Něco na závěr? Hovor dvou vážených mužů, starosty Dolní Moravice pana Ladislava Velebného s místním farářem. Při setkání se pozdravili takto: Dobrý den, velebný pane. Odpověď zněla: Dobrý den, pane Velebný! Řekněte sami, že je to mile úsměvně. -Si-

Osadní výbory informují

Osadní výbor v Ondřejově blahopřál oslavencům

Ve čtvrtek 17. listopadu slavili lidé státní svátek Den boje za svobodu a demokracii. Ondřejovští slavili v ten den také, ale trochu jinak. Druhá nejstarší obyvatelka Ondřejova paní Bedřiška Bernátková oslavovala krásné životní jubileum 87 let, které připadlo na 16. listopadu. A aby jí nebylo smutno, spolu s ní slavila také její dlouholetá kamarádka Josefka Blahušová, s níž se zná rovných padesát let a která 15. listopadu dovršila kulaté osmdesátiny.

Oběma oslavenkyním přišly blahopřát za Osadní výbor Ondřejov paní Anežka Továrková a Ludmila Vykoukalová, předaly jim dárkový balíček a popřály do dalších let života hodně zdraví a štěstí a také, aby jim jejich přátelství ještě dlouho vydrželo. *JiKo*

Mikuláš naděloval ondřejovským školou povinným

Stejnou oblibu si jako tradičně pořádaná podívaná na jedlíky švestkových knedlíků nebo červnové kácení máve vysloužila i každoroční mikulášská nadílka v Ondřejově. V nedělní podvečer 4. prosince se v místní společenské místnosti v Kolibě sešlo 28 dětí v doprovodu patnácti ochránců z řad rodičů. Děti si čekání na čerta s Mikulášem zpříjemňovaly hrami, bouřlivými rozhovory a diskotékou. Za cinkotu řetězů a zvonů se do bujarého veselí přimíchali nenápadně i dlouho očekávaní čert s Mikulášem. Po prvotním úleku a utěšení nejmenších adeptů kotle pekelného se zpívalo, přednášelo a nadělovalo. Doufejme, že sliby dětí nebyly plané a že si minimálně do příští nadílky budou vzorně plnit domácí úkoly a pomáhat mamince. *Text a foto: Kateřina Továrková*

Adventní výstava Janovice

Milují ho děti i dospělí - čas předvánoční, neboli adventní. Advent začíná již čtyři víkendy před Vánocemi. Vnese do našich domů a bytů atmosféru nadcházejících svátečních dnů. Hospodyňky začínají zdobit své příbýtky, chodí s rodinou do lesa a vracejí se s taškami plnými voňavého chvoji a alespoň malou větvičkou jmelí pro štěstí.

V každém případě však začíná čas vánoční. Na stole pomalu rozkvétají barborky a hospodyňky začínají péct různé vánoční pamlsky a cukrovinky. Do oken aranžujeme šňůry barevných světel a na sklo nalepujeme andělíčky, zvonečky a spoustu dalších sněhových obrázků. Naše čisté, uklizené domácnosti provoní vůně cukroví, skořice a vanilky. Všechny tyto vánoční dekorace a vůně v nás probouzejí sváteční náladu plnou krásného očekávání.

Inspirativní adventní výstavu uspořádaly ve dnech 21. - 27. listopadu, ostatně jako každý rok, za Osadní výbor Janovice

Jaroslava Mazelová a Dáša Vogelová společně se všemi vystavujícími janovickými občany. Nejen k vidění, ale i k prodeji byly výšivky, adventní věnečky, perníková chaloupka, svícen nebo srdce, betlémy, mikulášské pytlíky, vizovické pečivo, paličkované nebo slaměné ozdoby, svícny a stojany pod stromek, ale i například pletené šály a rukavice nebo adventní kalendář na otýpce. Výstava zaujala nejen dospělé zájemce, ale zálibně se kochaly pohledem i děti, kterým se při pohledu na perníkové a jiné dobroty sbíhaly sliny.

A kdo vlastně byli autoři této vskutku kouzelné předvánoční výstavy? Jak již bylo řečeno, janovičtí velice šikovní a zruční občané: Marie Groisová, Vlasta Furišová, Anna Hajznerová, Jitka Fojtů, Anna Gregerová, Jaroslava Mazelová, Světlana Nováková, Jiřina Vojtková, Markéta Mičková, Miroslav Morávek (obrazy), Ivana Švédíková, Kateřina Furišová, Pěta a Fanda Švédíkoví, teprve tříletý Luká-

šek Furiš, slečny Šárka Furišová a Tereška Pavézová a děti z Mateřské školy v Janovicích se svými učitelkami Ivou Valovou a Zdeňkou Jarmarovou.

Osadní výbor v Janovicích děkuje všem občanům za zapůjčení exponátů i za jejich vstřícný přístup ke službám na výstavě.

A jedna rada na závěr. V souvis-

losti s adventem bychom nikdy neměli zapomenat, že zapálené svíčky a šňůry elektrických světlíků představují zvýšené riziko požáru. Světélka však k Vánocům neodmyslitelně patří, a když budeme dodržovat pár jednoduchých pravidel, můžeme si Vánoce užít v klidu a v pohodě. Takže, šťastné a veselé Vánoce! *JiKo*

Pozvánka

Osadní výbor v Janovicích u Rýmařova pořádá v neděli **18. prosince 2005 od 18 hodin** v obřadním sále janovického zámku **3. adventní koncert pěveckého sdružení Variace**.

Všechny srdečně zve Osadní výbor Janovice

Z historie okolních obcí

Biskup Dr. Norbert Klein, opat Robert Schälzky - velmistři řádu německých rytířů

Dva synové z chudých tkalcovských rodiny z Ryžoviště dosáhli v řádu německých rytířů nejvyššího postavení. Byli jmenováni velmistři řádu. Jsou to kněz Dr. Norbert Klein a jeho synovec kněz Robert Schälzky. Oblékali šat úřadu velmistra řádu od roku 1923 do roku 1933, respektive od roku 1936 do roku 1948. Po první světové válce odešel ze země německý arcibévoda. Biskup Klein byl do roku 1921 jeho zástupcem a v roce 1923 byl zvolen velmistrem. Byl to první člověk z lidu a první velmistr nešlechtického původu.

Norbert Klein se narodil v Ryžovišti 25. 10. 1866 jako Johann Klein a zemřel 9. 3. 1933 v Bruntále. Byl synem tkalcovského mistra Josefa Kleina a jeho manželky Magdaleny, rozené Scholzové. Navštěvoval bohoslovecký ústav v Kroměříži a studoval v Olomouci a Innsbrucku.

Po skončení studia získal jméno Norbert. Knězem byl vysvěcen 27. 7. 1890 v Innsbrucku. Do roku 1902 působil jako administrátor a městský kaplan v proboštví farního kostela v Opavě. Zde byl jako mladý a snaživý kněz velmi oblíben. Jeden rok byl farářem ve Světlé Hoře. Poté se vrátil jako probošt do Opavy, to bylo roku 1903. Císař František Josef I. ho jmenoval 19. 10. 1916 biskupem v Brně. (Byl to poslední biskup jmenovaný císařem Františkem Josefem I., 21. 11. 1916 císař zemřel.)

Po potvrzení Římem (7. 12. 1916) byl 28. 1. 1917 vysvěcen na biskupa v Opavě. Do funkce byl uveden 11. února v Brně. Svoji dobrotivou a pokojnou povahou dovedl řešit ve své diecézi všechny zmatky válečné a poválečné doby. I jako člen církevní vrchnosti zůstal stále skromným a prostým člověkem. Vyznával přirozenou lásku k domovu. Požíval také velkou důvěru papeže a byl několikrát v Římě.

Svatá stolice mu schválila v roce 1926 z důvodu dvojího zatížení rezignaci na brněnské biskupství. Tak se mohl biskup Klein od roku 1926 navzdory nemoci plně věnovat jen řádu. Byl také vynikající řečník.

Biskup Klein udělal hodně pro význam řádu, činný byl především v charitativním sektoru. Podle tehdejšího soupisu udržoval následující zařízení:

- nemocnice v Opavě, Bruntále, Vrbně, Dlouhé Vsi, Ryžovišti, chudobince v Bruntále a na Bouzově. Tato zařízení spravoval kněz Seelsorge a ošetřování prováděli německé řádové sestry;

- lidové, obecné a pomocné školy a školky.

V držení řádu byly hrady Sovinec a Bouzov, zámek v Bruntále a v Dlouhé Vsi. Všechny byly vybaveny hodnotnými sbírkami.

Na charitativní činnost vydával řád milionové sumy. Klein vybudoval bohoslovecký ústav v Bruntále, stejně tak noviciát v Gumpoldkirchenu a v Niederrösterreichu pro výchovu dorostu. Úzce je s jeho tvořivostí spojena také modernizace nemocnice v Opavě a lázní Karlova Studánka. Také se obnovilo poutní místo u Vřesové studánky.

Velmistr Robert Schälzky

Syn chudého tkalce z Ryžoviště jako první občan dosáhl vysoké hodnosti velmistra řádu německých rytířů, kterou zastávali do této doby jen arcibévodové.

Velmistr opat Schälzky se narodil 13. 8. 1882 v Ryžovišti. Byl synovcem posledního německého biskupa v Brně a velmistra řádu německých rytířů Dr. Norberta (Johanna) Kleina. Byl

ThDr. Norbert Klein

jako jeho strýc křtěný Johann a při vysvěcení dostal nové jméno (Robert).

Robert Schälzky studoval na gymnáziu v Opavě. V roce 1902 vstoupil do řádu. Potom studoval v Brixenu a v roce 1907 zde byl vysvěcen na kněze. Po vysvěcení byl administrátorem v Bruntále a katechetou na obecné škole. Byl excelentním řečníkem, velmi oblíbeným knězem a vynikajícím organizátorem. Již brzy se ukázal jeho zájem o společenskou a sociální činnost.

Od roku 1920 do roku 1925 byl poslancem parlamentu v Praze a zasloužil se především o zákon o důchodovém a invalidním pojištění (sociální dávky, důchod). V letech 1919 - 21 působil dokonce v městské správě Bruntálu jako první radní.

Byl generálním ekonomem řádu. V době nemoci velmistru Kleina i Heidera řídil páter Schälzky chod celého řádu.

Od roku 1936 byl jako nástupce Paula Heidera velmistrem řádu německých rytířů. Německou církevní kapitulou byl zvolen ve Vídni velmistrem opět občan Ryžoviště. O něco později byl vysvěcen opatem.

Po strýci biskupu Kleinovi a opatu Paulu Heiderovi byl třetím občanským úředníkem v tomto vysokém úřadu.

Od roku 1809 se stal velmistrovským sídlem zámek v Bruntále. Teprve od roku 1926 zde měl také stálé místo velmistr. Dříve než Robert Schälzky nastoupil do úřadu, navštívil i se svou matkou svoje rodné město Ryžoviště.

Byl také velkým přítelem hory Pradědu a jeho pohoří. Po dobu funkčního období opata Schälzkého byla vybudována většina podnikatelských staveb pro chov ovcí a stavba velkého hotelu v Karlově Studánce.

V červnu 1946 odcestoval opat Schälzky do Vídně.

Poslední měsíce strávil velmistr Robert Schälzky v sídle řádu v Lana - na jihu Tyrol. Zde zemřel 18. ledna 1948 a našel zde klidné místo posledního odpočinku.

Ing. František Rechterik

Prezident T. G. Masaryk přijel na přátelskou návštěvu členů řádu německých rytířů na hrad Bouzov 16. 6. 1929

Fota: archiv Ing. František Rechterik

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: V každém snu je skryta hořkost konce. A konec postrádá vřivost naděje.
Eduard Petiška

Pranostiky na měsíc prosinec

- Prosinec, když je mu zima, halí se v bílý kožich.
- Prosinec proměnlivý a vlahý, nedělá nám zima těžké hlavy.
- Studený prosinec - brzké jaro.
- Jaké zimy v prosinci, taková tepla v červnu.
- Mléčná dráha v prosinci jasná, bude v příštím roce úroda krásná.
- Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.
- Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.
- Mnoho sněhu v prosinci - mnoho ovoce a trávy.
- Jsou-li v zimě po cestách ledy, podaří se výborně zeli.
- Když mráz na prvního prosince, vyschne nejedna studnice.
- Svátá Barbora vyhání dříví ze dvora.
- Po svatě Baruši střež nosu i uší!
- Jaké počasí na svatou Barboru, takové bývá celý advent.
- Když na Mikuláše prší, zima lidí hodně zkruší.
- Svátá Lucie ukazuje svou moc, neb nám dává nejdelší noc.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - prosinec 2005

9. 12.	20.30	SVČ	Taneční lekce pro dospělé - závěr
10. 12.	10.00	SVČ	Velká cena okresu Bruntál žáků v šachu
12. 12.	16.15	SVČ	Mikulášský turnaj ve stolním tenisu žáků a dorostenců
15. 12.	13.30	těl. Národ. ul.	Vánoční latka
15. 12.	19.30	ZUŠ	Koncertní večer vánoční
16. 12.	9.15 a 10.45	kino	Čertův švagr - pořad pro MŠ + 1. st. ZŠ
16. 12.	10.00	SVČ	Vánoční koncert - 2. st. ZŠ
16. 12.	13.00	SVČ	Vánoce v Klubu SVČ
16. 12.	19.30	SVČ	Závěrečná taneční kolona SŠ, hraje Dynamik
17. 12.	9.00	SVČ	Vánoční výprava do lesa
19. 12.	18.00	SVČ	Talianka - vánoční koncert pro veřejnost
23. 12.	9.30 - 12.30	SVČ	Vánoční dílna pro děti - výroba vánočních dárků a ozdob
26. 12.	14.00	SVČ	Střílí celá rodina - soutěž tříčlenných rodinných družstev ve střelbě ze vzduchovky

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost - prosinec

Pozor v pátek změna!

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 18.30 hod.	Sobota	14.00 - 19.00 hod.
Neděle	13.00 - 19.00 hod.		

Ve dnech 24. a 25. prosince bude krytý bazén uzavřen.

Sleva vstupného - prodej do 15.30 !!!

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

AQUACENTRUM SLUNCE

na Jesenické ulici

Otevřeno každý den

od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;

soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00

Podrobné informace

na www.hotelslunce.jeseniky.com

Známa i neznáma výročí

10. 12. Den lidských práv, výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948, slaví se od roku 1950
10. 12. Slavnostní předání Nobelových cen, výroční den úmrtí zakladatele ceny Alfreda Nobela (21. 10. 1833 - 10. 12. 1896) - 215. výročí narození
10. 12. 1790 nar. Václav Veverka, vynálezce ruchaďla (zemř. v únoru 1849) - 215. výročí narození
11. 12. Světový den dětství, výročí založení UNICEF v roce 1946
11. 12. 1810 nar. Alfred de Musset, francouzský spisovatel (zemř. 2. 5. 1857) - 195. výročí narození
12. 12. 1915 nar. Frank Sinatra, americký zpěvák a filmový herec (zemř. 14. 5. 1998) - 90. výročí narození
13. 12. 1900 nar. Karel Teige, teoretik umění, grafik a redaktor (zemř. 1. 10. 1951) - 105. výročí narození
14. 12. 1895 nar. Paul Éluard, francouzský básník (zemř. 18. 11. 1952) - 110. výročí narození
14. 12. 1990 zemř. Friedrich Dürrenmatt, švýcarský spisovatel písničkář německy (nar. 5. 1. 1921) - 15. výročí úmrtí
15. 12. 1675 pohřben Jan Vermeer van Delft, holandský malíř (pokřtěn 31. 10. 1632) - 330. výročí pohřbu
15. 12. 1920 nar. Vlastimil Brodský, herec (zemř. 20. 4. 2002) - 85. výr. nar.
16. 12. 1775 nar. Jane Austenová, anglická spisovatelka (zemř. 18. 7. 1817) - 230. výročí narození
17. 12. 1770 nar. Ludwig van Beethoven, německý skladatel (zemř. 26. 3. 1827) - 235. výročí narození
18. 12. Mezinárodní den vystěhovalců, vyhlášen OSN, slaví se od roku 2000
19. 12. 1915 nar. Edith Piaf, vl. jm. E. Giovanna Gassionová, francouzská zpěvačka (zemř. 11. 10. 1963) - 90. výročí narození
20. 12. 1890 nar. Jaroslav Heyrovský, fyzikální chemik, tvůrce polarografické analytické metody, nositel Nobelovy ceny (zemř. 27. 3. 1967) - 115. výročí narození
21. 12. 1375 zemř. Giovanni Boccaccio, italský spisovatel (nar. 1313) - 630. výročí úmrtí
21. 12. 1765 zemř. Prokop Diviš, přírodovědec, vynálezce bleskosvodu (nar. 26. 3. 1698) - 240. výročí úmrtí
21. 12. 1850 nar. Zdeněk Fibich, skladatel (zemř. 15. 10. 1900) - 155. výročí narození
21. 12. 1940 zemř. Francis Scott Fitzgerald, americký prozaik (nar. 24. 9. 1896) - 65. výročí úmrtí

Umělecká agentura J. K. Tenor a Středisko volného času Rýmařov zvou na

Koncertní večer vánoční

Zpívají: Sylva Pivovarová (soprán)
Vítězslav Vít (tenor)

Klavírní doprovod: Světlana Petrova

V pořadu zazní:

Ave Maria (P. B. Kahn)

The Lord's Prayer (A. H. Malotte)

Slavíček (J. J. Ryba)

Panis Angelicus (C. Frank)

Glos duszy (modlitba - A. Adam)

Ave Maria (J. S. Bach, Ch. Gounod)

Still wie die Nacht (C. Bohm)

Ave Maria (F. Schubert)

Oslavuj Pána (B. A. Wiedesmann)

If With All Your Hearts (americká vánoční píseň)

Agnus Dei (G. Bizet)

Kirchen Arie (A. Stradella)

15. prosince 2005 v 19.30 v sále ZUŠ Rýmařov

Vstupné: 80 Kč, mládež a senioři 50 Kč

Předprodej:

Infoservis při Městském muzeu (nám. Míru 6)

Ještě jednou za naší paní Jindřiškou ...

Je tomu pár týdnů, co jsme se rozloučili s první cvičitelkou a skvělou organizátorkou rýmařovské tělovýchovy paní Jindřiškou Bičíkovou. Odešla, a přesto zůstává mezi námi.

Když Dr. Miroslav Tyrš uváděl v život svůj „tělocvik prostý“, který se stal nezbytnou součástí

života širokých mas lidu, jistě nemohl předpokládat, že se o několik desítek let později najde člověk, který jeho myšlenky a dílo v moderním pojetí rozvine s nesmírnou obětavostí a organiza-torským uměním.

Ale v poválečném Rýmařově, na sklonku roku 1946, se tak zásluhou Jindřišky Bičíkové stalo.

Sokol si od počátku své činnosti vedl znamenitě. Cvičily všechny věkové složky a málokdo si dnes ještě vzpomene, že už v následujícím roce bylo uspořádáno první veřejné vystoupení - cvičení prostná a nářadového tělocviku. V první polovině padesátých let minulého století, od kdy naše TJ nese název Jiskra, byla naše cvičitelka spolu s dalšími členkou okresní náčelnické rady tehdejšího rýmařovského okresu. A to je období, kdy se počíná její organiza-torská činnost - pořádání veřejných vystoupení. Začíná se psát historie velkolepých období našich spartakiád.

Už v roce 1960 byla na řadě III. okresní spartakiáda, tentokrát ve Velké Štáhlí. Po územní reorganizaci státního útvaru z roku 1960 organizuje okrskový spartakiádní štáb první okrskovou spartakiádu v roce 1965, pokračuje v roce 1975, kdy již vystoupilo na 1 780 cvičenců a spartakiádu zhlédlo 3 500 diváků. Cvičenci Jiskry se pod vedením Jindřišky Bičíkové účastnili cvičení na Slovensku ve Štúrově a Šuranech, poté v Moravském Berouně, Břidličně, Bruntále, Krnově a nakonec i v Praze.

Cvičení v tomto období nachází masovou odezvu, a proto i další vystoupení v roce 1980 předčilo svou organizací a účastí cvičebních složek dosud všechny masové akce tohoto charakteru. Vystoupilo zde 2 353 cvičenců ve 13 skladbách, kterým tleskalo

více jak 5 000 nadšených diváků. Co bylo zásluhou naší cvičitelky považováno za největší akci veřejného vystoupení, bylo opět překonáno v roce 1985. 29. května vystoupilo v Rýmařově sice „jen“ 2 311 cvičenců v 11 skladbách, ale svou choreografií, plynulými nástupy

a odchody z cvičební plochy a zvláště pak naprosto precizním předvedením přispěli cvičenci k nezapomenutelným zážitkům. Hromadná vystoupení tentokrát zhlédlo 6 200 diváků.

Ať si vysvětlíme z pohledu dnešní doby toto období jakkoliv, skutečností zůstává, že sport se tehdy značně rozvíjel - i díky naší paní Jindřišce. Každá doba má své klady a zápory, každý život přináší dobré i zlé. Dopustili bychom se proto smrtelného hříchu, kdybychom z jejího života vypustili toto období.

Její celoživotní práci však nebyla jen veřejná vystoupení, ale i celá řada neformálních pohybových aktivit s širokou odezvou mezi veřejností, jako je cvičení rodičů a dětí, cvičení žen, aerobic, sportovní gymnastika, spolupráce s mateřskými a základními školami, pódiovky, Rýmařovská kládina, mikulášské nadílky pro děti, tělovýchovné akademie, ale také Rýmařovský desetiboj - veteraniáda, která v letošním roce vstoupila do svého 30. ročníku. Z kulturních akcí musíme připomenout jarní Šibřinky, na podzim pak Vinobraní.

Po celou dobu její záslužné práce k ní patřila i starost a péče o staříčkou tělocvičnu z roku 1926. Ta svými parametry už dávno nesplňuje současné podmínky tělovýchovy a sportu, a přece slouží.

Odešla, a přece zůstává. Díky za všechno krásné. Čest její památce.

František Pohanka

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Tobiáš Gurban	Stará Ves
Michael Mašek	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Josefa Blahušová - Ondřejov	80 let
Vlasta Klíčová - Rýmařov	80 let
Vincenc Sigmund - Rýmařov	82 let
Emilie Burgetová - Rýmařov	83 let
Božena Dobešová - Rýmařov	83 let
Marie Semelová - Rýmařov	83 let
Klára Peková - Rýmařov	83 let
Marie Furišová - Janovice	83 let
Dobroslava Nováková - Rýmařov	85 let
Božena Zelendová - Rýmařov	86 let
Maria Pavlátová - Rýmařov	86 let
Bedřiška Bernátková - Ondřejov	87 let

Rozloučili jsme se

František Štřešinka - Rýmařov	1940
MUDr. Roman Volnohradský - Rýmařov	1932
Vojtěch Vykoukal - Rýmařov	1924

Městská knihovna

Po celý měsíc prosinec bude v hale knihovny expozice vánoční výstavy

V době vánočních svátků: od 27. 12. do 31. 12. bude městská knihovna uzavřena

Půjčovní doba knihovny

Po 9-17, Út 9-17, St - zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

SVČ Středisko volného času Rýmařov
pořádá

**vánoční soutěž
tříčlenných rodinných družstev
ve střelbě ze vzduchovky**

STŘÍLÍ

CELÁ RODINA

**v pondělí 26. prosince 2005
ve 14 hod. v sále SVČ Rýmařov**

Podmínky účasti:

- kapitánem musí být dítě do 15 let
- družstva alespoň dvougenerační
- startovné 40 Kč
- přezůvky s sebou

PROGRAM KINA a Filmového klubu

sobota 10. prosince

17.00

Napola

Drama (Německo 2003)

Obraz z období nacistické říše. Berlín 1942 - sedmnáctiletý Friedrich Weimer se intenzivně věnuje amatérskému boxu. Je díky tomu přijat na elitní střední školu Napola. Zde se setkává se synem nacistického pohlavára, který i za cenu vlastního sebezničení odmítá přijmout zrudnou ideologii. *Přístupný od 12 let*

sobota 10. prosince

19.30

Moje krásná čarodějka

Komédie (USA 2005)

Nudíte se? Začněte randit s čarodějkou! Dobrosrdečná čarodějka Isabel je odhodlána vzdát se nadpřirozených schopností a od základu změnit svůj život, ale potká šarmantního herce Jacka, který se zrovna snaží vzkřísit svou kariéru účinkováním v čarodějnickém sitcomu. V hl. roli Nicole Kidman. *Mládeži přístupný*

sobota 17. prosince

17.00

Brasileirinho

Dokument (Brazílie/Finsko/Švýcarsko 2005)

Brasileirinho představuje divákům historii a nevšední vitalitu jednoho z neoriginálnějších brazilských hudebních stylů - choro. Choro vzniklo jako první skutečně brazilská instrumentální hudba a od svého založení před 130 lety se vyvinulo do fascinující podoby moderní tropické hudby. Tento hudební styl spojuje prvky evropských a afro rytmů. Choro bylo až do 20. let předním hudebním stylem Brazílie a postupem času se z něj vyvinuly samba a bossa nova. Režie: M. Kaurismaki. *Mládeži přístupný*

sobota 17. prosince

19.30

Legends z Dogtownu

Akční drama (USA 2005)

Příběh skupiny mladých surfařů z Kalifornie, kteří se v 70. letech takřka přes noc stali legendami. Svým stylem položili základ dnešních extrémních sportů. *Mládeži přístupný*

V. VÁCLAVSK - P. ZAVAGER
VRM
M. DVORÁNEK - LOVEK
bábošné akčiové rockové v Rýmařově - restaurace "ERMA" 10. 12. 2005 v 19.00

BRIX BAR BAND
BYVALOVI
SIBÉRIJA
SAN FRANCICKO

vstupné 100 Kč
vstoupil
vstoupil
vstoupil

Městské muzeum a Galerie Octopus

Nová výstava - od 30. listopadu do 31. prosince:
Ryté sklo - vánoční prodejní výstava Šárky Ročkové
Andělé mezi nebem a zemí - práce dětí ze ZUŠ Rýmařov

Na křídlech andělů

Andělé patří k nejoblíbenějším, nejkrásnějším a přitom nejtajemnějším bytostem křesťanské mystiky. Tito obyvatelé nebes, boží služebníci, poslové, zvěstovatelé dobrých zpráv, ochránci a přímluvci lidí přes svou v podstatě vedlejší roli člověka vždy fascinovali a inspirovali. Zosobňují dokonalost ve všech ohledech, krásu, nesmrtelnost, nezištnou láskyplnost, dobro a čistotu, obranu slabého člověka před mocnými silami zla. Jsou neviditelní, avšak všudypřítomní.

V tradičních představách jsou okřídlení, takže ovládají lidmi vysněný pohyb - létání. Přes svou služebnou úlohu disponují rozumem a svobodnou vůlí (stejně jako lidé), někteří z nich dokonce své možnosti volby využili ke vzpouře proti Bohu a stali se tak anděly padlými.

Ani dnešní sekularizovaný svět, v němž víra v Boha značně polevila, se andělům nevzdává. Typickým představitelem těchto na Bohu nezávislých andělů je Wendersův Daniel, který pro lásku k ženě odhodil svou nesmrtelnou existenci a stane se člověkem. Jeho činem se potvrzuje vždy tušená blízkost mezi anděly a lidmi i skutečnost, že jejich pravou domovinou není nebe, ale prostor mezi ním a zemí.

Název Andělé mezi nebem a zemí zvolily spoluautorky prosincové výstavy v rýmařovském muzeu pro neobyčejně bohatou přehlídku prací dětí navštěvujících výtvarný obor zdejší ZUŠ. Kamila Hýžová a Šárka Lupečková vytvořily z nepřeberného množství dvoj- i trojrozměrných dílek svých světců

scénu andělské hostiny, ke které se při vernisáži 30. listopadu připojilo i nevídané množství návštěvníků muzea. Bez okolků lze konstatovat, že tak nabitá v muzeu ještě nebylo. Andělé z papíru, plastu i drátů dokonale ovládli prostor muzea, pokryli stěny velkého i malého sálu, zasedli kolem stolu prostřeného božskou manou a hvězdičkovou polévkou, ale i obyčejnou svičkovou, vznesli se pod nebeskou klenbu mezi ptáky a další létavce a několik se jich proplétalo i houfem návštěvníků. Vernisáž, kterou komentářem doprovodil historik Jiří Karel a hudebně Jiří Taufer a Jana Sedláčková se svými žáky, se odehrávala za šelestění všudypřítomných křídel.

Pro zájemce o zhlédnutí nové výstavy připojujeme informaci, že v malém sále je rovněž instalována prodejní expozice ručně rytého skla z dílny Šárky Ročkové z Paseky. Několik vitrín chrání křehké výrobky různých barev a tvarů, mezi nimiž dominují sady slavnostních pohárů a sklenic, zdobených jemnými motivy. *ZV*

Z historie

Mistr Handke na počátku druhé půle svého života

Jan Kryštof vstoupil do věku, kdy přichází-
vají první ztráty blízkých. Jak jsme vzpo-
menuli v předchozí části, byl člověkem
otevřeným a vstřícným, zabezpečení rodiny
a dětí včetně sirotků přátel, o něž se se svou
dobrou ženou nezištně staral, mu bylo nad
jiné důležitým. Rozhodně nepatřil k bohé-
mům či bonvivánům, jak jsme mnohdy zvy-
klí vídat umělce dnešní, ačkoli na dobré jíd-
lo si zřetelně potpěl. Snad to bylo i tím, že
přes veškerou svou výlučnost nepovažovala
tehdejší společnost umění za víc než řeme-
slný produkt.

„V roce 1740 se paní Sattlerová (psáno jin-
de též Sadlerová) provdala za **Jana Rich-
tra, 2. dubna 1741 však kolem druhé ho-
diny zemřela. Před svou smrtí mě k sobě
zavolala a svěřila mně do ochrany svého
syna Josefa, který byl u mě v učení. V roce
1740 se za Josefa Pilze provdala dcera
Urbana Pichlera Pavlína, kterou jsme vy-
chovávali od jejích 6 let. Dali jsme jí vý-
bavu.**

V roce 1738 jsem za pana opata Norberta
Umlaufa vymaloval v nově postavené prela-
tuře kláštera na Hradisku více pokojů a do-
mácí kapli. V roce 1739 maloval pan Daniel
Gran fresku v rondelu, jiný malíř jménem
Wiedon v tomto rondelu maloval architektu-
ru. Oba byli z Vídně. V roce 1742 mě pan
hrabě Žerotín povolal do Velkých Losin,
abych se tam ujal výmalby kaple.

**12. června zemřela moje manželka. Dal
jsem ji pohřbit v kostele Panny Marie u ol-
táře sv. Kříže, kam jsem právě téhož roku
dal pořídit nový oltář. Potom jsem se svou
dcerou Pavlínou odcestoval do Velkých
Losin, abych tam freskou vymaloval zá-
meckou kapli. Pobyl jsem tam přes 2 měsíce.
Dostal jsem za to kromě stravy 400 zl.
Tehdy byl u mě v učení Josef Sattler. V září
jsem začal malovat kapli sv. Vavřince
v kostele Panny Marie. Po vymalování této
kaple jsem se znovu 10. listopadu oženil
s pannou Marií Veronikou Sattlerovou.
Její otcem byl zdejší sochař Filip Sattler,
původem z Tyrolska, matka byla rozená ve
Znojmě.**

V dubnu roku 1743 jsem odcestoval do
Šternberka, kde jsem v kostele Nejsvětější
Trojice vymaloval presbytář. Potom jsem
s Veronikou (novomanželkou) odjel do
Holešova, na děkanství vymaloval kapli,
kde kdysi pobýval blažený Jan Sarkander,
když byl v Holešově farářem. Dostal jsem za
to 300 zl. Potom jsem tam do kostela nama-
loval mnohé oltářní obrazy, stejně tak do
špitálu sv. Martina za vsí dva obrazy, sv.
Petra a Pavla a sv. Kateřinu. Potom jsem
odcestoval do Šternberka a v kostele
Nejsvětější Trojice vymaloval hudební kůr
(tribunu). **Měli jsme se tam tehdy dobře,
pan Armand byl vrchním kuchařem. 23. ledna 1744 se narodil můj první syná-
ček. Za kmotry byli milostivý pan prelát ze**

Šternberka a paní Jana Becková.

V roce 1743 jsem ve Velkých Losinách vy-
maloval olejovými barvami velký strop zá-
roveň se šesti jinými obrazy. Na stropě je
namalováno 9 andělských kůrů, po stranách
4 evangelisté a na stěnách Nanebevstoupení
Krista a Nanebevzetí Panny Marie. Tyto
malby přišly do Kolaczowa ve Slezsku, pat-
řícího panu hraběti Žerotínovi. Potom jsem
namaloval s Josefem Pilzem u zdejších
františkánů křížovou cestu. **Téhož roku od-
cestoval můj švagr Josef Sattler do Říma.**

**V roce 1743, 16. ledna, zemřela moje paní
matka. Je pohřbena u Panny Marie, vedle
věže. Bůh dej jí věčný klid a věčné světlo ať
jí svítí.** (Stará Handkova matka patrně by-
lela u syna v Olomouci.)

Tehdy jsem maloval freskou v jezuitském
kostele dvě kaple, kapli sv. Ignáce a kapli
sv. Františka Xaverského, to vše zdarma,
k větší slávě boží.

V roce 1743, 29. dubna, přijela naše nejmi-
lostivější královna (Marie Terezie) do
Prahy a dala se korunovat za českou králo-
vnu. Z Prahy odcestovala do Lince. Princ
Karel s generálem Lobkoviczem vyšli ne-
příteli s armádou vstříc a vyhnali ho z dě-
dičných zemí. Potom táhlo do Bavorska, kde
dobyli různá města, a do Falce, kde se svými
pandury (uherská pěchota nebo dobro-
volníci najímaní na jihu království nejčastě-
ji v Chorvatsku a Slovinsku - nedisciplino-
vaní a krutí, ale úžasně odvážní vojáci, vy-
zbrojení a organizováni podle tureckých
zvyklostí) řádl baron Trenck (posléze zem-
řel jako vězeň na Špilberku). Potom překro-
čili Rýn a vše se jim dobře dařilo. Netrvalo
to však dlouho, protože pruský král, jehož
spojencem byli Francouzi, porušil mír sjed-
naný s královnou a vpadl se svou armádou
do Čech. Princ Karel a generál Traun s ar-
mádou se museli stáhnout zpět za Rýn
a Prusy z Čech vyhnat. Také královna po-
sbírala malé vojsko z uherských odbojníků,
jejichž vůdcem byl mladý Pálffy. Toto vojsko
táhlo do Horního Slezska, bylo však víc na
škodu než k užítku, protože způsobilo
Hornímu Slezsku (dnešní část našeho
Slezska) mnoho útrap a škod. Rovněž
Morava postavila z domobraný menší voj-
sko, kterému velel generál Keihl, velitel
Olomouce. Také tento statečný generál táhl
s domobranou do Horního Slezska a posta-
vil se nepříteli na odpor. V této době jsem
pro pana z Mayerswaldu na dóm namaloval
dva oltářní obrazy a fresky vně i uvnitř lo-
retánské kaple.

V roce 1744 jsem ve Šternberku vymaloval
olejovými barvami děkanství. Velký strop
nad schodištěm jsem provedl freskou. S touto
prací jsem musel velmi pospíchat, protože
Prus vpadl do Čech a my jsme měli obavy,
aby zase nedostal chuť vpadnout na Moravu.
**V roce 1744 se moje dcera Pavlína provda-
la za sochaře Jana Kammereitha, půvo-**

**dem z Čech, který byl členem zdejšího ce-
chu. Jako své zkušební mistrovské dílo
zhotovil kamennou sochu Spasitele, která
stojí ve výklenku v klášteře ve Šternberku.
(...) Mladý pár v kostele Nejsvětější Trojice
sezdal Jeho Milost pan probošt ze
Šternberka. V letohrádku byla uspořádána
velká hostina, po hostině se tancovalo.
V této době jsem vymaloval u pana hraběte
Žerotína ve Velkých Losinách malou kapli.
V roce 1744 bylo na obloze možno vidět vel-
kou kometu, která stála nad Španělskem
a Portugalskem. 23. ledna téhož roku se
mně večer mezi 4. a 5. hodinou, ve zname-
ní Býka, narodil můj první synáček, po-
křtěný jménem Jan. Za kmotry mu byli
šternberský pan probošt a paní Jana
Becková (zde se Handke opakuje, viz výše).
Téhož roku (1745) přijel polský král August
(do Olomouce) s královnou, dvěma prince-
znami a dvorem. Také z Vídně přijel velko-
vévoda František Lotrinský s řadou minist-
rů. Usídlili se na několik dnů v biskupském
dvoře, kde spolu jednali o tehdejších záleži-
tostech a uzavřeli spojenectví. Potom odce-
stoval každý do své země. Polský král rozdal
velké dary, také naše královna obdarovala
saské ministry. Po svatém Šebestiánovi při-
šly zprávy, že císař v Mnichově zemřel. Po
smrti císaře a bavorského kurfiřta uzavřela
císařovna s mladým kurfiřtem mír, ustoupi-
la z jeho země a všechno mu vrátila. Pak
došlo k nové válce. Královna postavila pěk-
né vojsko, k němuž se připojili Sasové,
a princ Karel vpadl s touto spojenou armá-
dou do Slezska. U Střebomi došlo k bitvě,
v níž Prus zvítězil. Toho léta došlo ještě
k dalším bitvám, ale Rakušané z nich vyšli
tak jako i při střetnutí se Sasy pokaždě ne-
šťastně. Pruský král obsadil Drážďany
a v Lipsku si vynutil velké peníze. Z Dráž-
dan se král August s královnou zachránili
útekem do Prahy. Za těchto nebezpečných
událostí poslala naše královna hraběte
Harracha do Dráždan k pruskému králi
a uzavřela s ním mír, podle něhož mu mělo
zůstat Dolní Slezsko, nic víc a nic míň. Tak
došlo k míru. Generál Traun však byl se
svou armádou v říši u Frankfurtu nad
Mohanem. Tady se shromáždili kurfiřti a za
nového císaře zvolili velkovévodu Františka
Lotrinského. Královna tam také odcestova-
la a zúčastnila se korunovace. Po ní odjela
Jejích Veličenstva zpět do císařské reziden-
ce ve Vídni. Poté došlo k nové válce se špa-
nělským králem, který se spojil s Francouzi
a vtáhl do Itálie. Francouzský král vpadl do
Nizozemí a obsadil tam všechny pevnosti.
Konečně napadl Holanďany a ovládl i hory.
Tak se povedeným Holanďanům, kteří po-
mýšleli na mír a předkládali různé návrhy,
otevřely oči. Angličané však i nadále zůsta-
li při uherské královně.“ Mgr. Jiří Karel**

(Citováno z autobiografie J. K. Handkeho)

Psáno do šuplíku

próza

Luboš Hlavienka: Zpověď (12. část)

Jaký jsem byl hlupák, otče, vlastní sebelítostí zaslepený hlupák. Myslel jsem, že už můžu vědět, co se od ní dá čekat, myslel jsem si, že ji už znám. Ale bylo to právě naopak, to ona znala tak dobře mě a já se jako slepý vřítíl do jejich sítí. Jako bezbranná ovce jsem hrdě vpochodoval rovnou do spárů Rosalitinu plánu. Ve chvíli, kdy její zuby protrhly kůži na mužově krku a z ran se mu začala valit ven rudá potopa, jsem se totiž po ní bez rozmyslu vrhnul.

Jedním obrovským gepardím skokem jsem ji odtrhl od krvácejícího těla, které se mi zatím rezignovaně svezlo do klína. Rosalita se zatím pod tíhou mého útoku odvalila až na druhou stranu uličky, ale hned se začala opět zvedat na nohy.

Čekal jsem, že bude rozružená, očekával jsem od ní přivaly hněvu potom, co jsem jí udělal, v mírném podřepu jsem byl připravený na takřka jakoukoliv její reakci, jen ne na tu, která přišla.

Rozesmála se. Ona se, otče, rozesmála, jako vzdálená ozvěna pekelného hluku ke mně pronikal její bezcitný smích, dávala se jím, celá se mu oddávala, naprosto se v něm vyžívala.

„Čemu se to směješ, čemu se to k čertu tady směješ?!“ okřikl jsem ji.

„Tobě, Migueli, tobě a té tvé dětinsky lidské naivitě. Pořád se snažíš být jedním z nich, cítíš se tak, bráníš je, protože kdykoliv si já chci nějakého vzít, je to pro tebe, jako bys ho zabíjel sám. Ale co si myslíš, že s tebou udělají, až zjistí, kým skutečně jsi, myslíš, že budou mít stejné slitování jako ...“

„Milč!“ vykřikl jsem na ni, ona ale pokračovala pořád dál.

„Ne, je ti to stejně tak jasné jako mně. Moc dobře víš, co by s tebou udělali, kdyby tě tu teď našli klečícího nad tím zakrváceným tělem.“ S těmi slovy se ohlédla k osvětlenějšímu ústí uličky, odkud sem začínaly doléhat nějaké zvuky. „A víš co? Pokud chceš, tak jim to můžeš zkusit vysvětlit.“

Přitom se úplně zvedla na nohy, rozhlédla se kolem a pak vykřikla to slovo, kterým sem přivolala všechny vojáky, pobudje a podobné existence, které se ani v tuto hodinu ještě neoddávaly spánku, z celého okolí.

„Vražda!!!“ pročísl její jakot hlubokou tmou a rozletěl se do všech směrů. A už o zlomek okamžiku později se ke mně z nejasných, roztrfesených stínů svírajících vzdálenější ústí uličky donesly první zmatené výkřiky. Rychle jsem se chtěl podíval po Rosalitě, místo, kde ještě před chvílí stála, však bylo již prázdné a jen rozevlátý stín mizející někam do lůna noci mi napovídal, kam se poděla.

„Pusť ho, ty parchante!“ křičela na mě nějaká postava, zatímco její levá ruka zběsile mávala vzduchem, z opačného konce ulice, než kam mizela Rosalita. Pohledem jsem ještě rychle zkontroloval tělo, které se mi pomalu svezlo ke kolenům. Na první pohled bylo ale jasné, že vrátit mu život do žil se už asi nepodaří. A hlasů ke mně doléhajících bylo stále víc a víc.

Snad to bylo špatné místo i chvíle na přemýšlení, ovšem tváří v tvář tomu formujícímu se rozezenému davu jsem tenkrát pochopil, že měla pravdu, moc dobře věděla, že lidé jsou schopni snést cokoliv, jen ne to, co se od nich nějak odlišuje, natož když se té od-

lišnosti až panicky bojí.

Věděla to a já to snad taky tušil poté, co jsem poznal, jak ničivá je nenávist inkvizice, měl jsem to vědět, a ne se schovávat za své zidealizované představy. Ale až tam mi mělo dojít, že opravdu již nejsem tím, čím jsem býval dřív, a i kdybych se tak stokrát cítil, já tím prostě už nenávratně nejsem. Bylo to bolestné poznání, mnohem hlubší, než kdyby mi to Rosalita třeba tisíckrát zopakovala. A mám-li jí být za něco vděčný, tak za toto. Tehdy jsem konečně plně pochopil, o čem to pořád mluvila, pochopil jsem to, ale nadšený jsem z toho být nemohl.

Let kamene, který mi prosvištěl okolo hlavy a zastavil se až o zeď za mnou, mě vrhl zpět do reality. Včas, abych upozoroval, jak se přímo ke mně pomalíčku sunulo pět osudem zatracených duší, přesvědčených o své nepřemožitelnosti, zaslepených myšlenkou pomstít jednoho z nich.

Co jsem jim měl říct? I kdyby nevěděli, čím jsem, jak jsem se měl hájit, když mé šaty byly ještě mokré krví. Ne, Rosalita za ty věky až příliš dobře poznala lidský strach i zlobu na to, aby se mýlila. A tak jsem jako ten nejposlednější zlodějíček utekl do milosrdné tmy.

Ale pozor, otče! Já tak bezhlavě neuprchnul před těmi několika chudáky, ne před jejich levným vínem zapáchajícím dechem a rozvrzanými noži v rukou. To ne, já tak rychle zmizel před soupeřem, kterému bych se těžko vyrovnával, před tím zlem, které mi ze srdce vyrvalo život, ale už mě nenechalo zemřít. A hlostejno, zda ho nazvu Rosalitou, jménem svým či kterýmkoliv jiným, protože jen skrze jméno ho nelze pochopit.

A tak jsem běžel nocí, šířím pocitem vlastní viny proklínal sebe i Rosalitu, ji za to, co ze mě udělala, a sebe, že nemám dost odvahy to vše skoncovat. Jako přízrak z příběhů a legend jsem plul v nekonečném oceánu tmy, někam dopředu, bez směru, bez cíle, stále jen sám se svými myšlenkami. A snad bych takto býval běžel až do skonání času, kdyby mě náhle nezastavily první krvavě rudé sluneční paprsky, zařezávající se každým okamžikem hlouběji a hlouběji do umírající noci.

Úplně bez dechu jsem pozoroval to monumentální divadlo, ten prapůvod všeho, tu věčnou připomínku toho, že pro mne už nikdy nic nebude stejné jako dřív. A snad na pár chvil ve mně dokonce převládla touha zůstat stát na místě a vyčkat, dokud paprsky nevykonají svou práci, kterou by mě vysvobodily z toho vězení tmy a noci, v němž jsem se zmítal.

Jako vždy jsem ale zklamal, namísto usmíření s nebesy na mě čekalo jen malé temné sklepení, protkané nepřijemným chladem, stejným chladem, který se mi do budoucna měl stát věrným průvodcem.

(Pokračování příště)

Repro: Zuzana Růžičková

Miroslav Václavek

Na začátku zimy

Na kosti zimy vítr píská
a v prázdných důlcích
skleněné oči chladu
v lebce z ledu
je amen všemu

na kterém břehu jsme
kam kráčíme
na berlích z dnů
když labutě zamrzají
v naší krvi
a v srdci starý ořech
zbyl

Úplněk

Viděl jsem odlétat hvězdy
na úsvitu
až svěděly mne křídla
ulétl bych
mít kam
ještě jednu noc si počkám
pak přirazím svůj koráb
na tvá medová stehna
a budeme si vonět
ocelí
mlčet si
jako ryby
a sledovat měsíc
jak praská ve švech

Až ucítím

Až ucítím v sobě plamen
půjdu krajem řek
s proudem pro či proti
až v očích rybářů
uvidím táhnout zlaté úhoře
stokami marnosti
a v měsíci tát
bledost rybiho masa
i tvoje jemné kosti
tak v jasmínu
jenž bělejší je tvých tajností
uvadnu
pod tvou rukou
a vítr přinese
vůni
hořícího sněhu

Ztracen

Ztracen v korunách
jsem s větrem
a v rudém latexu tvých rtů
spatřuji svůj lesk
a s těmi co přede mnou jimi
lásko prošli
si vykám
ztracen na začátku zimy
v jejích bílých pažích
a závidím čerň havranu
když tančí na bůhvíkolikátém
sněhu
oděn v má křídla z bolesti
a převlečen za moji pľnoční
fresku
za branami času

Kam na výlet

První sněhovou stopou

A máme tady první sníh a s ním i možnost vyjet si na běžkách do okolí Rýmařova. I když z pohledu vyznavačů bílé stopy ještě nejsou ty pravé a ideální sněhové podmínky a každou chvíli se zdá, že náhlé oteplení roztopí i tu sněhovou trochu, avšak některé nedočkavce první sníh nenechá dlouho otálet. Pro skalní vyznavače tady máme tip na první „běžecký pokus“ počínající zimní sezóny.

Ale dřív než se někteří z vás rozjedou po zasněžených stráních Rýmařovska dle naší nabídky, nahlédněme do historie lyžování na Rýmařovsku.

Lyžování patří v Jeseníkách k nerozšířenějším sportům, první lyžařský klub v Rýmařově byl založen už v roce 1891. V roce 1932 se na lyžařském můstku ve Staré Vsi konaly velké skokanské závody za účasti předních československých závodníků i legendárního severského skokana Birgera Ruuda. Na počátky rýmařovského bílého sportu i tělovýchovy vůbec vzpomíná ve svém souboru pamětí pan Josef Dohnal:

„Všechno, co obsahují mé paměti, je zlomkem toho, co rýmařovští příznivci lyžování pro tento sport od r. 1945 udělali. V prvních letech po válce se na Rýmařovsko přistěhovali noví obyvatelé do vyhlášených měst a vesnic. Novousedlíci měli starost o svou budoucnost, byli to lidé různí, slušní, pracovití, ale také jen zlatokopové - geologové do vlastní kapsy. Ti ovšem velice

rychle se vším, co kde vzali, zase odešli.

U sportu se nás po válce v bývalém rýmařovském okrese sešlo dost dobrých sportovců ze všech částí naší vlasti.

Těžká doba byla po r. 1948, kdy strana zrušila Sokola, skauty aj. a nastal čas ČSTV. I Svaz brannosti byl r. 1952 zrušen a založen Svazarm, sice údajně nepolitická organizace, ale jako vše ve sportovním hnutí, i on byl pod kontrolou a řízením KSČ. Doba byla k mnohým nespravedlivá, ale přesto se sportovní život v Rýmařově rozvíjel díky nadšencům, kteří nelitovali času ani námahy.“

V roce 1897 byl založen první český Ski klub v Praze; r. 1891 - založen první lyžařský spolek v Rýmařově pod názvem Römestadter Schneelauf Verein pod patronací malých a velkých textilních závodů, živnostníků a vyšších škol. Hrabě Harrach zavedl lyže i pro své hajné; r. 1902 - Spolek byl přejmenován na Römestadter Skilauf Verein. Hrabě Harrach nechal nakoupit a dovážet lyže - ski z Norska. Později už i z Čech, ze Semil a z Beskyd.

Lidé se pomalu s lyžemi sžili a začalo se s prvními závody. Muži, dámy i mládež se setkávali v závodech obcí i okresů. Závodilo se nejčastěji v běhu - muži na 20 km a 18 km, dorost starší na 10 km a ženy na 3 a 5 km.

A jaká móda tenkrát „frčela“ při závodech na lyžích? Muži nosili rajtky, svetry a pletenou č-

pici, později norský oblek - modré dlouhé kalhoty a kabátek s kapsami. Dámy nosily dlouhé sukně a krátký kabátek s kožešinou. Na dnešní dobu asi dost nepohodlné, co myslíte?

A jaké vázání se tenkrát používalo? Dnešní mládeži názvy jako Bilgeri, Huitfeld, Lienlienfeld, Kandahar nebo Bersendhal už asi nic neřeknou, ale mnozí pamětníci a nestoří bílé stopy je používali a názvy jim určité nejsou cizí.

Ale vraťme se k naší nabídce na vycházku na běžkách. Méně zdatní a netrénovaní lyžaři si mohou kondici začít vylepšovat nenáročným okruhem kolem Rýmařova k vysílačí směrem od Novou Ves a kolem janovického zámku přes Edrovice nazpět do Rýmařova. Ti trénovanější se mohou zkusit vydat na Dobřečovský Špičák. Od Rýmařova se vydáme na západ přes pole a pastviny k lesu (doufáme, že nenarazíme na elektrický ohradník místních farmářů) k hornoměstské zatáčce a dále do středu Střibných Hor k bývalému kravínu. Pokračujeme nad přírodní rezervací Skalské rašeliniště a do Dobřečova na vrchol nad obcí. Zpět podle vlastní volby a případných (snad již vytvořených) lyžařských stop. Při pěkném počasí budete jistě velmi spokojeni s krásnými rozhledy! Pěkné zážitky a šťastný návrat!

JiKo, za použití článků Miroslava Požára a Ivany Kočandrlové

Zpravodajství města Břidličné

Zprávy z MěÚ Břidličná

Rada města vzala na vědomí nabídku VaK Bruntál, a. s., na provozování veřejného vodovodu ve Vajglově a návrh smlouvy o nájmu a provozování tohoto vodovodu.

Dále rada města schválila na základě vyhlášeného záměru několik pronájmů pozemků, dále byl schválen prodej nemovitosti č. p. 90 na Šternberské ulici. Bylo doporučeno zastupitelům schválit vyhlášení záměrů města na prodej několika pozemků v k. ú. města.

Rada vzala na vědomí žádost vlastníků bytových jednotek na ulici Osvození o vybudování příjezdové komunikace z ulice 1. máje k domům na ul. Osvození č. p. 288-290 a 291-293. Bylo však uloženo místostarostovi, aby písemně informoval vlastníky bytového domu v tom smyslu, že Břidličná má více takovýchto problémových domů a vzhledem

k finanční náročnosti město nepočítá s vybudováním příjezdových komunikací.

Dále byla vzata na vědomí žádost zástupkyně zájemců paní Jitky Langrové o souhlas se zřízením kontaktního místa pro maminky s dětmi - Baby clubu - v prostorách MŠ na Hřbitovní ulici. Tajemnici města bylo v té souvislosti uloženo, aby byla prostřednictvím ředitelky MŠ předložena kompletní koncepce zřízení klubu.

Žádost předsedy Okresního soudu v Bruntále o návrh kandidátů přísedících soudu byla kladně vyřízena s tím, že tajemnice předloží návrh přísedících ke schválení zastupitelům do 15. 12. 2005.

Oznámení Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje vzala rada města na vědomí. Jedná se o vyřazení stálého krytu ci-

vilní obrany v objektu ředitelské budovy v areálu závodu AI Invest Břidličná z krajské evidence integrovaného záchranného systému. Bylo schváleno přidělení dvou bytů do nájmu o velikosti 1+1 a 1+2 na Šternberské ulici.

Klub důchodců pořádal 25. listopadu svou tradiční výroční schůzi s občerstvením a hudbou k tanci a poslechu v prostorách Společenského domu a na úhradu pronájmu sálu požádal MěÚ o poskytnutí finančního příspěvku. Žádostí bylo vyhověno.

Dále bylo schváleno poskytnutí jednorázové odměny občanům za jejich celoroční práci v roce 2005 jako členům komisí.

Rada města bere na vědomí „Informativní plán parkovišť“, jehož prostřednictvím lze požádat o vyhrazené parkovací placené místo osobních automobilů v Břidličně.

Fotografové Břidličné se prezentují

Již několik týdnů před termínem zahájení výstavy začaly přípravy kulturní komise, která si vzala za úkol po dvouleté odmlce opět uspořádat výstavu, tentokrát s účastí více zainteresovaných osob. Vše si vzala na starost předsedkyně kulturní komise, i když sama s vlastní prezentací nepočítala. Bylo vytipováno šest zájemců o vystavení svých prací, jmenovitě: Pavla Doleželová, Květa Glacnerová, Tatiana Janáčková, Pavel Buráš, Libor Kapel a Daniel Mach. Na poslední chvíli se přihlásil Václav Vašíček. Městský úřad také přispěl svým dílem, a sice tím, že nechal zhotovit nové panely, abychom si opět nemuseli půjčovat jinde.

Sešli jsme se den před zahájením, každý měl jednoho nebo dva pomocníky, a začali jsme plnit celkem deset panelů, dále bylo k dispozici pět stolů a Libor Kapel využil celou stěnu na zavěšení svých nádherných a velmi decentních aktů, které už vystavoval v Praze. Byl se na ně podívat světoznámý

výtvarník Kája Saudek, který prý nešetřil chválou na adresu našeho vystavovatele.

V úterý odpoledne jsme se plni očekávání těšili na slavnostní zahájení, ale zároveň měli obavu, kolik naše výstava po dvouleté odmlce přitáhne lidí. Obavy brzy zmizely, dlouho před zahájením se začali trousit první zvědavci, a když předsedkyně kulturní komise Věra Jurášová spolu se dvěma zájmovými hudební školou a starostou města Miroslavem Volkem výstavu slavnostně otevřeli, spadl nám kámen ze srdce.

Zájem občanů předčil naše očekávání, v průběhu pěti dnů, kdy byla výstava otevřená, přišli jak žáci z vyšších tříd ZŠ, tak občané všech věkových kategorií a odezva byla jednoznačně příznivá, o čemž svědčí návštěvní kniha plná pěkných až nadšených výrazů a pochval na adresu vystavovatelů. Určitě nejvíce jich směřovalo na fotografie Libora Kappela, který překvapil snad nejvíce nás, kteří ho dobře známe, a vlastně jsme

neznali. A to se údajně umělecké fotografii věnuje něco přes dva roky, zřejmě to v něm dřímalo už dávno a objevil to teprve v poslední době. Všichni jsme přesvědčeni, že o něm ještě uslyšíme, a nejen na regionální úrovni. Nechejme se překvapit.

Za třešínku na dortu považujeme nenadálou návštěvu světoznámého

fotografa Jindřicha Štreita, který navštívil naši výstavu ve čtvrtek a nešetřil chválou, o čemž svědčí i jeho zápis a přání v návštěvní knize, čehož si velmi vážíme. Jen to potvrzuje skutečnost, že tato výstava se nám po všech stránkách vydařila. Chceme v podobných akcích pokračovat i nadále a podstatně

častěji než doposud. Naším záměrem do budoucna je uspořádat alespoň dvě až tři výstavy do roka, už proto, že se přihlásili další adepti a zájemci o vystavování svých prací. Věříme, že i další výstavy splní své poslání, kulturních akcí v Břidličně je velice poskrovnu a zviditelníme jimi fotografie z Břidličné.

Fota: archiv MěÚ Břidličná

P O Z V Á N K Y

Vánoční koncert ve farním kostele v Břidličné

Zveme vás na vánoční koncert, který se bude konat 26. prosince 2005 v 15 hodin ve farním kostele v Břidličné. Účinkovat budou: Dětský sbor Břidličná, Chrámový sbor Břidličná, sopranistka Lenka Meredová a hosté.

První ročník halového fotbalového turnaje

Další akcí aktivní kulturní komise je uspořádání prvního ročníku halového fotbalového turnaje, který bude uspořádán v sobotu 10. 12. 2005 v hale TJ Břidličná nad bazénem. Začátek je rá-

no v 8 hodin. Přihlášeno je celkem šest mužstev, a sice z Rýmařova, Bruntálu, Ryžoviště, Vrbna a dvě z Břidličné. Občerstvení pro všechny přítomné je zajištěno.

Vodní aerobik je tu pro vás

Městská obchodní společnost, s. r. o., Břidličná zve všechny zájemce o vodní aerobik na pravidelná cvičení, která se konají kaž-

dé úterý a čtvrtek od 17 - 18 hod. na krytém bazénu v Břidličné. Jedno hodinové cvičení stojí 50 Kč, ale lze využít slevy v případě před-

platného na 8 cvičení - zaplatíte jen 350 Kč. Jako pomůcky se používají tzv. aqua rukavice a aqua pásy, které už jsou v ceně cvičení!

Jak funguje toto cvičení ve vodě?

Se zapnutým odlehčovacím pásem se vznášíte ve svislé poloze po krk ve vodě, nohy se nedotýkají dna a tím jsou eliminovány veškeré nárazy. Voda klade odpor ve všech směrech, ve kterých se při cvičení pohybu-

jete. Jelikož je tělo zanořeno, dochází automaticky díky hydrostatickému tlaku vody ke snížení hladiny krevního tlaku a ke zlepšení srdeční funkce při cvičení. Při pohybu ve vodním prostředí dochází ke zrychlení hoji-

vých procesů svalů, šlach, kostí a kloubů. Do cvičení se můžete kdykoliv připojit, neboť nejsou stanoveny výkonnostní, věkové ani váhové kategorie. Cvičení je vhodné i pro seniory. Informace na tel. čísle 737 241 299.

Informace cestovní agentury CEKA Ize získat i v Břidličné

Veškeré informace o nabídce a službách cestovní agentury CEKA, Národní 5 (obchodní dům Koruna), 795 01 Rýmařov, tel: 554 211 525, vám poskytne naše spolupracovnice paní

Ludmila Hornáčková, Nerudova 350, 793 51 Břidličná, mob. 732 903 202.

Hana Čoupková, vedoucí CEKA - Cestovní agentura SIC - Studentské informační centrum

Sport

Výsledky kuželkářů

Severomoravská divize:	Břidličná - SKK Ostrava	2 : 6
	- T. Fiury, 421	
	Sok. Chvalíkovice - Břidličná	2 : 6
	- J. Procházka, 439	
Přebor Olomouckého kraje:	Rýmařov C - Břidličná B	2 : 14
	- V. Štrbík, 442	
	Břidličná B - Zábřeh C	4 : 12
	- T. Fiury, 388	
Meziokresní přebor:	Břidličná C - Opava E	8 : 2
	- Fr. Habrman, 387	
	Břidličná C - Opava D	4 : 6
	- Jar. Zelinka, 381	
	Světlá Hora - Břidličná C	4 : 6
	Rýmařov D - Břidličná D	8 : 2
	- P. Vládek st., 431	
	Břidličná D - Opava F	6 : 4
	- Ota Pidima, 409	
	Břidličná D - H. Benešov F	8 : 2
	Břidličná D - Opava C	8 : 2
	- Ota Pidima, 413	

Zpracoval Daniel Mach

ČESKÁ POJIŠŤOVNA

Jindřich POULÍK
výhradní pojišťovací poradce

Kancelář jednatelství:
Sokolovská 143, 793 51 Břidličná
Mobil: 775 175 473

Úřední den: úterý
9.00 – 12.00 13.00 – 16.00

Ostatní dny:
v době a místě dle dohody

SJEDNÁVÁM POJIŠTĚNÍ:

- Pojištění mládeže, kapitálová životní pojištění, důchodová pojištění a úrazová pojištění různých variant.
- Pojištění pro případ nemoci a pobytu v nemocnici.
- Veškerá majetková pojištění, pojištění odpovědnosti za škody občanů v běžném občanském životě a při výkonu povolání.
- Povinné ručení.

UZAVÍRÁM SMLOUVY:

- Penzijní připojištění u Penzijního fondu ČESKÉ POJIŠŤOVNY, a. s.

Užitečná informace

Rýmařovský horizont je na internetu

Vážení čtenáři,

v současné době je čtrnáctideník Rýmařovský horizont již přístupný v elektronické podobě (formát pdf) na webových stránkách města Rýmařova www.rymarov.cz v sekci Aktuální informace z regionu pro občany, podnikatele a turisty - Rýmařovský horizont. *Redakce*

Co je to, když se řekne na téma *Nobelovka*

Už více než sto let se 10. prosince uděluje nejprestižnější mezinárodní ocenění, nesoucí jméno švédského vynálezce dynamitu Alfreda Nobela. Každý rok je z jeho odkazu oceněno několik významných osobností ze světa vědy, literatury a politiky. Být nositelem Nobelovy ceny znamená nejen získat vysoké společenské ohodnocení, ale také nezanedbatelný peněžní obnos (v přepočtu cca 33 mil. korun). Nobelova cena se udílí v šesti kategoriích - za přínos v chemii, fyzice, medicíně, literatuře, ekonomii a boji za mír. Co mají společné tyto oblasti lidského konání? Proč nejsou Nobelovkou oceňováni také jiní umělci nebo technici a co dělá mezi ostatními disciplínami boj za mír? Určité vysvětlení poskytuje osobnost zakladatele ceny - vědce a průmyslníka Alfreda Nobela.

Švédský chemik Alfred Nobel se narodil 21. října 1833 ve Stockholmu v zámožné rodině inženýra, vynálezce, stavitele a podnikatele Immanuela Nobela. Rodina Nobelových pobývala od roku 1837 ve Finsku a později v Rusku. Alfred v 17 letech ovládl vedle rodné švédštiny ještě ruštinu, francouzštinu, angličtinu a němčinu. Od mládí se zajímal o literaturu, fyziku a chemii. Tu nakonec studoval v letech 1850 - 1852 v Paříži, kde se seznámil s vynálezem nitroglycerinu Ascanio Sobrerem. Od roku 1860 se začal mladý Nobel intenzivně zabývat výzkumem této třaskavé chemikálie a pokračoval v něm i po návratu do Švédska v roce 1863. Již od počátku své kariéry si měl Alfred Nobel uvědomit, s jak nebezpečnou látkou zachází. Při jednom z experimentů totiž došlo k výbuchu, při němž zemřelo několik lidí včetně Alfredova mladšího bratra. Nobel se po vládním zákazu experimentovat na území Stockholmu přesunul se svou laboratoří na loď na jezero Mälaren. Hlavní ambicí talentovaného chemika byla výroba bezpečné výbušniny, která by nahradila nevypočitatelný nitroglycerin a další třaskaviny, které se využívaly při práci v dolech. Svůj sen si splnil v roce 1866, kdy vynalezl dynamit - nitroglycerin znečistivěly křemelinou, která bránila nežádoucí explozi. Nobel získal patent na dynamit v roce 1867 a brzy nato již otvíral továrny na jeho výrobu po celé Evropě. Díky svému vynálezu se velmi proslavil a nesmírně zbohatl. Jeho úspěch však záhy zastínilo zneužití dynamitu ve zbrojním průmyslu. Traduje se, že Nobel založil fond pro udělení proslulých cen právě proto, aby odčinil škody, které jeho vynález napáchal na bojištích.

V roce 1895 sepsal Alfred Nobel svou poslední závěť, ve které obdařil švédskou Akademii věd 32 miliony švédských korun a pověřil ji, aby z úroků z této sumy každoročně rozdělovala ceny významným průkopníkům vědy (fyziky a chemie) a literatury, kterou celý život miloval (sám je autorem hry *Nemesis*). Ocenění mělo být udělováno rovněž lidem, kteří významně usilují o odvrácení lidského utrpení a válek. Proto Nobelovy ceny získávají také lékaři a bojovníci za mír. Cena za ekonomii se začala udělovat mnohem později již mimo intence Nobelova odkazu. V roce 1969 ji v souvislosti s oslavami své třisetleté existence zavedla Centrální Švédská banka na Nobelovu počest.

Alfred Nobel zemřel 10. prosince 1896 v italském městě San Remo. Desátý prosinec se tudíž stal datem předávání Nobelových cen. Cena se skládá z medaile, diplomu a peněžité prémie. Nominace na Nobelovu cenu je přesně definovaná a liší se podle jednotlivých oborů. Provádějí ji vybraní experti z vědeckých institucí, univerzit a akademií

věd, členové Nobelových výborů a také nositelé Nobelovy ceny. Navrženy mohou být pouze žijící osobnosti, ale také organizace (několikrát byl oceněn např. Červený kříž). Celý nominační proces trvá několik měsíců. Prvního února jsou nominace uzavřeny, ovšem jejich počet v každé kategorii zahrnuje 200 až 300 osob či institucí, z nichž se až do podzimu vybírají koneční kandidáti. Ti mohou být maximálně tři. Laureáti Nobelových cen jsou vyhlašováni počátkem října. Za dva měsíce, ve výroční den Nobelova skonu, se koná slavnostní ceremoniál, při němž jsou ceny předávány. Nobelovu cenu za fyziku, chemii, literaturu a ekonomii uděluje Královská švédská akademie věd, cenu za lékařství a fyziologii Nobelovo shromáždění v Karolinska Institutet. Všech pět cen předává Jeho Veličenstvo švédský král. Nobelovu cenu za mír uděluje Norský Nobelův výbor za přítomnosti norského krále ve stejný den v Oslo.

Získat Nobelovu cenu je nejvyšší metou mnoha vědců a spisovatelů (některým se to podařilo dokonce několikrát, např. Marii Curie-Sklodowské) a proboujvat se mezi nominované již samo o sobě znamená velké ocenění. Třebaže mezi navrženými se jména Čechů objevují docela často, může se naše země pyšnit jen dvěma nositeli Nobelovy. Prvním je objevitel polarografie Jaroslav Heyrovský, který získal v roce 1959 Nobelovu cenu za chemii, druhým Jaroslav Seifert, jenž byl roku 1984 oceněn Nobelovou cenou za literaturu. Z dalších Čechů, kteří měli získání ceny takřkajíc na dosah, jmenujme alespoň státníky Tomáše Garrigue Masaryka a Edvarda Beneše, chartistu Jiřího Hájků, spisovatele Karla Čapka a Milana Kunderu či vynálezce kontaktních čoček Otto Wichterleho. Od roku 1989 se mezi nominovanými na Nobelovu cenu za mír pravidelně objevuje jméno Václava Havla.

A kdo získá Nobelovu cenu letos?

V oboru chemie se o ni podělí Francouz Yves Chauvin s americkými vědci Robertem Grubsem a Richardem Schrockem. Nobelův výbor je ocenil za objev tzv. metatézy, metody, kterou lze štěpit uhlikové vazby a získávat tak z ropy uhlovodíky vhodné zvláště pro farmacie a výrobu plastů. Hlavním přínosem nové metody přetváření organických molekul je její ekologická šetrnost. V kategorii fyziky se o cenu rozdělí rovněž trojice vědců, bádajících v oblasti optiky - Američan Roy J. Glauber za příspěvek ke kvantové teorii optické koherence a Američan John L. Hall a Němec Theodor W. Hänsch za rozvoj laserové spektroskopie. Glauber se věnuje popisu chování částic světla a jeho objevy umožňují rozlišovat mezi zdroji světla tepelnými (např. žárovkami) a netepelnými (např. lasery). Hall a Hänsch, navazující na jeho výzkumy, se zasloužili o definici rychlosti světla a přesné měření barvy (tj. frekvence) světla.

Letošní Nobelovu cenu za medicínu získali Australané Robin Warren a Barry Marshall za objevy, které pomáhají léčit žaludeční vředy. Za příčinu bolestivého onemocnění se donedávna považoval stres a nezdravý životní styl, ovšem australští vědci v postižených orgánech nemocných našli bakterii posléze pojmenovanou *Helicobacter pylori*, která je skutečným původcem vředů a zánětů žaludku a dvanácterníku. Díky jejich převratnému objevu lze nyní vředy účinně léčit antibiotiky a velkou většinu postižených tak nadobro zbavit celoživotních bolestí. Za zmínku stojí, že Barry Marshall, aby přesvědčil nevěřící odbornou veřej-

nost o správnosti svých výzkumů, přistoupil k experimentování na vlastním těle a sám si spolknutím bakteriální kultury způsobil gastritidu.

Nobelova cena za literaturu byla letos udělena britskému spisovateli Haroldu Pinterovi, který byl oceněn především za své dramatické dílo, v němž dle slov Nobelova výboru „odhaluje hloubku prázdnoty skryté za každodenním tlacháním a vynucuje si vstup do uzavřených prostor úzkostí“. Pinter je pokračovatelem linie absurdního dramatu, navazuje na Becketta, Ionesca, Geneta či našeho Kafku. Vytvořil žánr tzv. komedie hrozby, v níž převládá model uzavřeného prostoru, naplněného bezobsažným žvaněním, prázdnými gesty, pocity viny a strachu, do nějž vstupuje vetřelec zvenčí, přinášející násilí a zkázu, před kterou nelze uniknout. Nejslavnější Pinterovy hry *Pokoj*, *Mechanický číšník*, *Správce*, *Trpaslíci*, *Milenec* či *Čajový dýchánek* vznikly v letech 1957 až 1965 a jsou hrány dodnes i na českých jevištích.

Letošní Nobelova cena za ekonomiku byla udělena Robertu J. Aumannovi z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě a Thomasi C. Schellingovi z Univerzity v Marylandu, tvůrcům teorie her. Pomocí této teorie, zvané též teorie interaktivních rozhodnutí, zkoumalí principy, jimiž se řídí konflikty mezi jednotlivci, organizacemi i celými národy. Schelling zavedl pojem teorie her koncem 50. let, v období závodů ve zbrojení, a přinesl možnost, jak analyzovat a řešit válečné či hospodářské konflikty; jeho poznatky ovšem využívají také tvůrci firemních strategií či politikové usilující o mezinárodní dohody. Profesor Aumann pokračoval v Schellingových stopách a zaměřil se na tzv. donekonečna opakované hry, jejichž prostřednictvím osvětlil fungování obchodních cechů, ale i organizovaného zločinu.

O nejkontroverznější z Nobelových cen - cenu míru - se v letošním roce „dělí“ Mezinárodní agentura pro atomovou energii a její generální ředitel Mohamed El Baradei. Téma jaderné energie a jejího neválečného využití bylo v roce 60. výročí svržení atomových pum na Hirošimu a Nagasaki jasným favoritem nominací. Agentura v minulosti odhalila tajný irácký jaderný program a dohlížela nad jeho likvidací, v roce 2003 naopak oponovala americké invazi do Iráku a jejímu argumentu o zbraních hromadného ničení v iráckých rukou, nyní se angažuje ve snahách zastavit atomové programy KLDR a Íránu.

Nobelovy ceny pro rok 2005 již mají své nositele; jejich prostřednictvím byla akcentována určitá témata, která jsou pocítována jako obzvláště důležitá. Nobelovy výbory totiž oceňují nejen převratné objevy (často s určitým zpožděním, neboť jen časový odstup může prověřit jejich hodnotu), ale také aktuální snahy o řešení naléhavých problémů lidstva - devastace životního prostředí, jaderné hrozby a válečných konfliktů obecně, potřeby nových zdrojů energie. V dlouhé řadě udílení Nobelových cen existují slabá místa - překonané vynálezy či diskutabilní ceny míru (např. Jásir Araraf v roce 1994). Nicméně převažuje trend vyznamenávat trvale platné hodnoty, podporovat vědecký výzkum, ale stále připomínat i rizika jeho zneužití a nutnost současného zsmysluchtování lidského ducha. Děje se tak ve smyslu kréda, jež nesou i Nobelovy medaile: *Inventas vitam juvat excoluisse per artes - Vynálezy zlepšují život, jenž je zkrášlován uměním.* ZN

Sport

28. ročník mezinárodního volejbalového turnaje se vydařil

V sobotu 19. listopadu 2005 se v tělocvičně na Národní ulici v Rýmařově za účasti šesti družstev uskutečnil již tradičně pořádaný „Turnaj 17. listopadu“ ve volejbale mužů.

Punc mezinárodního turnaje získal již 27. ročník účastí družstva mužů z partnerského města Krompach. Letošní ročník byl posílen a zároveň oživen družstvem mužů z polského Ozimku. Významná sportovní akce byla pořádána na základě zpracovaného grantu ve spolupráci SOU a OU Rýmařov a TJ Jiskra Rýmařov a finančně zabezpečena v rámci Programu podpory sportu při Městském úřadu v Rýmařově a za finanční podpory Občanského sdružení pro mezinárodní partnerskou spolupráci města Rýmařova.

Pravidelně pořádaný volejbalový turnaj mužů si našel své příznivce jak ze strany hráčů zúčastněných družstev z Bruntálu, Rýmařova, Břidličné, Moravského Berouna, Krompach a Ozimku, tak i u široké rýmařovské veřejnosti. Jednotlivá utkání byla ze strany diváků hodnocena velmi kladně a výsledky, které se objevovaly na výsledkové tabulce, svědčily o výborné úrovni hráčů. Po vyrovnaných zápasech se na 1. místě umístilo družstvo hráčů z Bruntálu, na 2. místě Břidličná, **3. místo obsadili hráči z Rýmařova**, 4. místo družstvo mužů z Krompach, 5. místo družstvo mužů z Ozimku a na 6. místě skončilo družstvo Moravského Berouna.

Poděkování za organizaci, zdárný průběh a uskutečnění celé této

akce patří Ing. Soni Kovářkové, ředitelce SOU a OU Rýmařov a zároveň předsedkyni volejbalového oddílu, a za organizaci vlastního turnaje Pavlu Ujfalušimu. Za celodenní stravování po celou dobu pobytu našich slovenských a polských přátel patří velký dík kuchařce Věře Žedkové, učitelkám odborného výcviku SOU a OU v Rýmařově a jmenovitě mistrově Janě Egidové.

K tomu, aby se tak významná mezinárodní akce mohla uskutečnit, bylo nutné získat finanční prostředky prostřednictvím grantu. Vedoucí grantu Ing. Soňa Kovářková touto cestou děkuje

za finanční podporu představitelům města - starostovi města Ing. P. Kloudovi, místostarostovi Ing. J. Kalovi, panu Františku Pohankovi, předsedovi TJ Jiskra Rýmařov, a Ing. P. Kolářovi, předsedovi Občanského sdružení pro mezinárodní partnerskou spolupráci města Rýmařova. Velký dík patří všem těm, kteří se svou měrou podíleli na zajištění a uskutečnění významné sportovní akce, jejímž cílem je nadále navazovat a prohlubovat mezinárodní vztahy s partnerskými městy a tím naplňovat program vyplývající z uzavřených smluv s partnerskými městy. -zr-

OD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	BODY	SETY	MÍČE	POŘADÍ
1. BRUNTÁL	BÍ	2:0	2:0	0:2	1:1	2:0	7	7:3	199:169	2.
2. KROMPACH	0:2	JE	2:0	1:1	0:2	1:1	4.	4:6	185:197	4.
3. MORAVSKÉ BEROUN	0:2	0:2	NA	0:2	0:2	1:1	1	1:9	158:210	6.
4. RÝMAŘOV	2:0	1:1	2:0	-	0:2	2:0	7	7:3	206:189	3.
5. BRUNTÁL	1:1	2:0	2:0	2:0	0	2:0	9	9:1	211:158	1.
6. OZIMEK	0:2	1:1	1:1	0:2	0:2	5	2	2:8	167:210	5.

Vicemistr světa Pavel Podešva přivezl jako jediný Čech medaili

Jedinou medaili z triatlonového závodu - Mistrovství světa Xterra 2005 - který se konal 23. října na havajském ostrově Maui, přivezl do Čech Rýmařovák Pavel Podešva. V kategorii 55 - 59 let našel pouze jednoho přemožitele.

Naše redakce slíbila v posledním vydání rozhovor s novopečeným držitelem tohoto historického sportovního úspěchu Pavlem Podešvou.

rozhovor

Když jsme spolu, Pavle, hovořili před samotným mistrovstvím světa, ještě jsi vůbec netušil, zda na Havaj poletíš. Kdy došlo k tomuto rozhodnutí, kdo na tom měl největší zásluhu a jak probíhala vlastní příprava?

Rozhodnutí padlo poté, co jsem se nominoval po závodě Xterra v Hluboké nad Vltavou. Odletu na Havaj však předcházelo ještě mnoho dalších peripetií. V létě na závodě Xterra ve Skalici jsem si při pádu s kola na pětkrát zlomil klíční kost, kterou mi v nemocnici ve Šternberku vyztužili titanovou dlahou. Z tohoto důvo-

du jsem byl sedm týdnů mimo trénink. Říkal jsem si, že další příprava už nemá smysl, ale po konzultaci s primářem, který se vyjádřil v tom smyslu, že léčba zranění se vyvíjí velice dobře a v dalším tréninku mohu pozvolna pokračovat, jsem šel do toho. Prověřil jsem fyzičku v několika maratonech na horském kole, ale běh jsem omezil kvůli bolestem nohy.

Potom jsem začal shánět sponzory. Bez nich bych se nemohl pochopitelně MS Xterra 2005 vůbec zúčastnit. Za sponzorství vděčím firmám a jednotlivcům:

Foto: zdroj internet

Duko Rýmařov; Connex Morava, a. s., kde jsem zaměstnan; Janu Hořákovi, soukromému zemědělci; Josefu Kinclovi st., Horymas Horní Město; Stanislavu Juřenovi, Stansped Rýmařov; Josefu Tesařovi, Klempo Rýmařov; svému bratru Zdeňku Podešvovi; Algidě; Pepsi; drobnými příspěvky přispěla spousta kamarádů, včetně štamgastů v hostinci na Špici ve Skalách. Jsem rád, že jsem je druhým místem nezklamal.

Na Havaj jsem z Prahy odletal až 17. 10. s tenkrát pro mě úplně neznámým Filipem Dvořákem. V San Francisku se k nám připojil ještě Honza Tomeš. Měli jsme trochu problémy se zavazadly, ale našťásti nám pomohl Honza Vykoukal se svým mikrobusem. Honza nedaleko San Franciska, v Renu, studuje. Potom nám ještě ukázal město, přístav, čínskou čtvrt, slavný most Golden Gate i věznici Alcatraz. Na Maui jsme dorazili 19. října, a tak nějaký velký prostor na aklimatizaci vlastně ani nebyl. Zato po návratu domů jsem minimálně deset dnů usínal v pět hodin odpoledne a ráno ve tři už luštil křížovky. Byla tam téměř stoprocentní vlh-

kost, doslova prádelna, a člověk musel mít neustálý přísun tekutin. **Desátého mistrovství světa se zúčastnilo kolem pěti set závodníků. Je vůbec možné, že ty jako jediný Čech jsi přivezl domů medaili? Kolik vás závodilo ve tvé kategorii 55 - 59 let?**

Asi dvanáct, protože se jede celkově dvanáct závodů a z mé kategorie postupuje z každého závodu jeden. Za jednu zemi se nominuje asi třicet závodníků. Z ČR nás bylo čtyřiatřicet. Amerika jako pořádající země má v počtu závodníků výjimku.

Při samotném závodě na Havaji jsi měl defekt a díky tomu i pád. Pomýšlel jsi v tuto chvíli ještě na nějaké přední umístění?

Závod byl krutý, ano měl jsem jeden defekt a díky tomu i pád. Naštěstí jsem opravu zvládl poměrně rychle, asi za 7 - 8 minut. Trať totiž z velké části lemuje křoví s velkými trny, které padají na cestu. S normálním pláštěm a duši by člověk neujel ani kilometr. Je potřeba mít speciální výbavu. Mezi duši a pláštěm se dává kevlarová vložka, navíc duše musí být napuštěna takovým speciálním slimem (něco jako latexová hmota). Při proražení trnem

se pak trhlina automaticky zatáhne touto hmotou. Bez těchto doplnků se nedá závod absolvovat. Ale defekt, který mě zbrzdil, nebyl způsoben trnem, ale nejspíš ostrým kamenem. Během závodu jsem nevěděl, jak na tom jsem. Někteří mě při opravě kola předjeli, ale když jsem ztrátu vyrovnal a začal je předjíždět podruhé, tak jsem měl dobrý pocit. Američana, který skončil třetí, jsem předjel po plavání asi po 5 kilometrech, pak při defektu předjel on mě a po dalších pěti kilometrech jsem mu to opět vrátil. Nevěděl jsem, kdo je přede mnou a kdo je za mnou. V cíli to potom bylo milé překvapení.

Když jsi zjistil, že jsi skončil na druhém místě, jaká byla tvá první reakce?

Byl jsem šťastný. To je asi ten nejpěknější pocit. S umístěním jsem nadmíru spokojen a jsem rád, že jsem tam nejel zbytečně.

Jak jsi vnímal atmosféru světové Xterra?

Bydleli jsme v soukromí asi 17 km od dějiště MS Xterra 2005. Levný nocleh za levný peníz bez nějakého komfortu. Řekli nám, že nocleh je i se snídaní, ale už zapomněli dodat, že si ji musíme

sami připravit z hotelových zásob (*směje se Pavel*). Při trénincích jsme se viděli s nejruznějšími světovými špičkami tohoto sportu a s olympijskými přeborníky. Trošku jsme byli rozklepaní, ale jak jsme skočili do vody, už nám to bylo jedno. Po organizační stránce se pořadatelé významně zlepšili. Šampionát opravdu neměl slabé místo. Startovné bylo 235 dolarů a to zahrnovalo také velkou párty. Jídlo, promítání loňského závodu, doprovodné programy a další atraktivita. Při doběhu cílem dostal každý závodník od Havajčanky na krk orchideový věnec. Podobně to bylo po skončení celého mistrovství. Ceny vítězům předával „duchovní otec“ a zakladatel havajské Xterra, Američan Paul Mitchell, který se pravidelně zúčastňuje také Xterra v Hluboké nad Vltavou.

Chěl by ses na Havaj příští rok vrátit?

Pokud mi zdraví bude sloužit, proč ne? Finance bychom společnými silami zase snad dali dohromady. Alespoň mně dali v tom smyslu moji kamarádi příslib.

Budu držet palce a děkuji za rozhovor. JiKo

SMP Severomoravská plynárenská

Vážení zákazníci,

nejbližším kontaktním místem SMP ve Vašem regionu je kancelář smluvního partnera SMP

U nově plynofikovaných objektů

- přijímá žádosti o připojení k distribuční soustavě
- přijímá žádosti o dodávku zemního plynu
- uzavírá smlouvy na dodávku zemního plynu
- provádí montáže plynoměrů (bezplatně)

U stávajících zákazníků SMP přijímá

- žádosti na změnu odběratele
- žádosti na změny v kupních smlouvách
- žádosti na demontáž plynoměru

Zákaznická linka SMP 840 111 115 (v pracovní dny od 6 do 20 hod., vždy za cenu místního hovoru)

Pohotovostní linka SMP 1239 (nonstop, pouze v případě poruchy)

www.rwe-smp.cz

POZOR ZMĚNA!!!

Štefela Pavel - montáž plynovodů a instalace
Dukelská 2
792 01 Bruntál

Tel.: 554 716 111
e-mail: stefela@quick.cz
web: www.stefela.krnov.net

Otevírací doba

Pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
Úterý	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00
Středa	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
Čtvrtek	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00
Pátek	zavřeno	

Komplexní služby v oblasti plynofikace

Z důvodu poklesu zájmu zákazníků o hotovostní platby **ruší SMP od 1. 9. 2005 veškeré platby v hotovosti** na zákaznických kancelářích. Bližší informace o jiných způsobech platby za odběr zemního plynu vám poskytnou pracovnice smluvního partnera nebo také na www.rwe-smp.cz.

Rýmařovský desetiboj 2006

V sobotu 19. listopadu 2005 se uskutečnila třetí disciplína letošního jubilejního ročníku Rýmařovského desetiboje. Do malého sálu SVČ si našlo cestu celkem 70 střelců. Je nutno podotknout, že počet letošních účastníků utěšeně narůstá a po zapsání nových zájemců se dokonce překročil číslo 80.

A nyní k samotným výsledkům. V kategorii žen B vynikla mezi 16 střelkyněmi Saša Tylová. Její rekordní výkon 96 bodů dokazuje, že dostat se jí na mušku by nebylo zrovna nejvhodnější. Pozadu nezůstala ani Jana Šindelářová, která nastřílela 91 bodů. Třetí skončila Jitka Gottwaldová výkonem 88 bodů. V mladší ženské kategorii si vítězství vystřílela Eva Holubová výkonem 71 bodů, těsně za ní skončila Hanka Hájková výkonem 70 bodů a třetí místo si vystřílela Olga Valová výkonem 65 bodů.

V nejstarší mužské kategorii potvrdil své ambice letošní horký favorit Ivan Soviš nástřelem 95 b., druhý skončil Tonda Konečný (87 b.) před Janem Horáčkem (82 b.).

V kategorii muži B na 1. místo dosáhl Pavel

Kolář výkonem 89 b., před Jardu Lachnitem a Josefem Svedoníkem - oba shodně 80 b.

„Muška jenom zlatá“ by zvolal klasického filmu, kdyby zřel terče některých účastníků v nejmladší mužské kategorii. Ze souboje vyšel vítězně Ivoš Soviš nejlepším výkonem dne 97 b., druhý skončil Lukáš Janáč výkonem 95 b. před Jiřím Jarošem - 94 b.

Poděkování za bezchybný průběh soutěže zasluží Alena Jurášová a manželé Koneční.

V prosinci čeká účastníky desetiboje další technická disciplína - kuželky. Hází se na 60 hodů sdružených, a to v místní kuželně TJ Jiskra Rýmařov na Bartákově ulici. Možnost vylepšit si postavení v tabulce mají

všichni ve středu 28. prosince 2005 v době od 11.00 do 19.00. Kuželky jsou pro stále vítané nové zájemce poslední možností absolvovat letošního ročníku kompletní (tj. 7 disciplín). Již teď se můžeme těšit na pravidelně skvělou atmosféru na kuželně.

Výbor Rýmařovského desetiboje

Výsledky prvních zápasů ledních hokejistů

Oddíl ledního hokeje TJ Jiskra Rýmařov odehrál 19. listopadu první mistrovské utkání okresního přeboru na zimním stadionu v Horním Benešově. Naši hokejisté porazili Oceláře Bruntál vysoko 12 : 2 (třetiny: 2 : 1; 6 : 1; 4 : 0). Branky vstřelili Mušálek (3), Klíč (3), Přecechtěl Jan (1), Štefanov (2), Šuba (2) a Spurný (1).

Další utkání odehrají rýmařovští hokejisté 3. prosince proti Malé Morávce, v 15.30 na zimním stadionu Horního Benešova. Zápas TJ Jiskra Rýmařov versus HC Jeseník, který se měl hrát 23. listopadu na stadionu v Krnově, byl odložen.

Další reprezentanti Rýmařova Medvědi prohráli s HC Svaté Heřmanice 2 : 9.

Martin Fíáček

Poslední závod Grand Prix 2005 prověřil tělesně postižené kuželkáře

Poslední závod seriálu Grand Prix 2005 tělesně postižených kuželkářů letošního roku se uskutečnil na rýmařovské kuželně TJ Jiskra v sobotu 19. listopadu. O poslední body do celkového hodnocení přijelo bojovat celkem jedenáct žen a sedmadvacet mužů v pěti kategoriích - LP a TP muži, LP a TP ženy a kuželkáři v kategorii LP 0.

Za rýmařovskou Jiskru bojovalo pět kuželkářů. V kategorii LP muži se umístil na devátém mís-

tě na 100 hodů sdružených Ivo Mrhal se ziskem 353 shozených kolků. Nejpočetněji zastoupená byla kategorie TP muži 100 hodů plných, kde měla kuželkářská základna tělesně postižených kuželkářů zastoupeny čtyři hráče. Na devátém místě skončil s 373 poraženými kolků Josef Lutz, osmé místo si zajistil Miroslav Grebenár s 379 shozenými kolků, šesté místo vybojoval Petr Švédík (418 kolků) a vítězem se tradičně stal Zdeněk Dočkálek

s 512 shozenými kolků. V dalších kategoriích neměl Rýmařov zastoupení.

Organizátoři děkují touto cestou sponzorům turnaje za pomoc, ochotu a obětavost: Elektro Medek Břidličná, Oil Břidličná pí Soukeníková, Uni servis Velká Štáhle p. Meredá, hotel U Zámku p. Mosler, restaurace Na Kluzišti Michal Zelený, Autobazar Petr Lašák, Amin Velká Štáhle, Unisko cz., s. r. o., Břidličná Petr Sadovský, Karel Vala, Petr Jiruš. Velký dík za perfektní organizaci turnaje patří Josefu Žižkovi, manželům Dědáčkovým, Věře Tomanové, Michalu Ihnátovi a Milanovi Dědáčkovi.

Zdeněk Dočkálek reprezentoval město Rýmařov také za hranicemi naší vlasti na Slovensku, kde se v úterý 18. října utkal v prestižním mezinárodním turnaji tělesně postižených kuželkářů se silnými soupeři z Maďarska a Slovenska. V obou zápasech zůstal bez porážky a domů přivezl zlatou medaili. Zdeněk děkuje za sponzorství Miroslavu

Volkovi a Vratislavu Hájkovi, bez jejichž pomoci by se této mezinárodní soutěže nemohl zúčastnit.

Poslední zápas - Mistrovství České republiky - čeká na rýmařovské kuželkáře na dráze v Blansku 17. prosince. Naše město budou reprezentovat kuželkáři Grebenár, Lutz, Mrhal, Švedík, Forcek a Dočkálek. Budeme držet palce! *JiKo*

DOST! VYVĚTŘEJME SI... 1945-1948-1968-1989-2005 ČEHO JSME DOSÁHLI?

KORUPCE NA ÚROVNI ROZVOJOVÝCH STÁTŮ VYSOKÁ NEZAMĚSTANOST PROHLUBOVÁNÍ STÁTNIHO DLUHU PREZIDENTA VOLÍ OPĚT KOMUNISTĚ

**Budujeme tým přípravného výboru nového politického subjektu, jehož cílem je postavit se nenásilnou cestou aroganci moci posttotalitní politické garnitury, jež bez rozdílu barev svých pláštů již 15 let zneužívá naši důvěry a pomoci korupce a organizovaného zločinu neustále rozkrádá státní majetek a naše daně ve prospěch svých stran, jednotlivců a zájmových skupin.
Po komunistické totalitě nastoupila arogantní totalita moci a peněz.**

Petr Czausch – stavitel, autor projektu na řešení nezaměstnanosti a korupce ve veřejných zakázkách (www.vnitrostatniloffset.cz),
KONTAKT: tel: 608 653 028, petr@czasch.cz, Opavská 8, 792 01 Bruntál

Ph. D. Jiří Polák – politikolog, spisovatel, člen mezinárodního Hnutí za přímou demokracii a spoluautor návrhu Občanské ústavy (www.pdemokracie.ecn.cz)
KONTAKT: pdemokracie@yahoogroups.com,
Assarthusavägen 64, S-247 36 S.Sandby, Sweden

Více informací, jak to můžeme společně změnit, najdete na www.demokracie.info

IT centrum, tř. Hrdinů 12, Rýmařov 795 01
tel.: 554 211 141

Veřejný internet:

- již od 30,- Kč/hod.
- pro stálé zákazníky další slevy
- tisk, skenování, zálohování dat
- šuplík na pevný disk
- USB připojení Flash/Digifoto

Provozní doba: Po-Pá 9.00 22.00
So-Ne 14.00 22.00

PC herna: licencovaná herna ...

Rýmařovská PC herna vyhláší celoroční sérii turnajů o hodnotné ceny:

- MP3 přehrávač USB flash
- měsíc na internetu zdarma
- dárkový poukaz v hodnotě 500,- Kč

Podrobnosti v herně nebo na www.playzone.trinital.com

První bodovaný turnaj: 10. 12. 2005

Bližší informace:

IT centrum a Knihkupectví "U Radnice" Rýmařov.

**NEMÁTE BYDLENÍ?
 POTŘEBUJETE PŮJČIT PENÍZE
 NEBO PENÍZE MÁTE
 A CHCETE INVESTOVAT?**

JEDINEČNÝ EVROPSKÝ SYSTÉM

- ▲ úvěry pro fyzické osoby i podnikatelské subjekty
- ▲ hypotéky, americké hypotéky
- ▲ leasingy
- ▲ nebankovní úvěry a investiční programy

Komplexní finanční i doplňkové služby
 (projektanti, stavební firmy,
 realitní kanceláře atd.)

Kontakt: 724 343 278
774 343 278

Společnost
Woodmetaltechnics, s. r. o.,
oznamuje

otevření prodejny dřevo- a kovoobráběcích nástrojů
 v areálu GP - 8. května 1302, Rýmařov

Otevřeno denně 8.00 - 16.00

Podnikatelé, kutilové,
 přijďte si k nám vybrat kvalitní nástroje značek:

• FESTOOL		• Black Decker	
• Narex		• Metabo	
• Protool		• Makita atd.	
• Dewalt			

Telefon: 554 211 338 Fax: 554 211 337

Mobil: 608 208 771

JAK VYJDE

Další řádné číslo

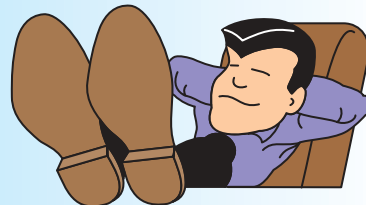
**RÝMAŘOVSKÉHO
 HORIZONTU**

bude v prodeji od **23. 12. 2005**

Uzávěrka pro řádné vydání
 je ve čtvrtek 15. 12. 2005 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**Reklama
 v RÝMAŘOVSKÉM
 HORIZONTU
 SKVĚLÁ
 INVESTICE**

Soukromá řádková inzerce

Prodej

Prodám palivové dříví buk. Tel.: 608 736 469.

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne: 1. 12. 2005.** Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz

Vyšlo dne: 9. 12. 2005. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do **15. 12. 2005.** Další číslo vyjde **23. 12. 2005.**

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

PF 2006

Mnoho úspěchů, zdraví
a štěstí v novém roce
vám přeje

Championy

EUROINTERMETALL, s. r. o.
GREVEN, spol. s r. o.

Co Čech to internet!

Teď už může mít internet opravdu každý!

- první měsíc surfování **1 Kč**
- aktivace **1 Kč**
- ADSL modem **1 Kč**

a navíc PC Strážce
na **3 měsíce zdarma**

akční nabídka platí do 31. 12. 2005 a nevztahuje se na ceny volání

TELEPOINT PARTNER
RÝMAŘOV
náměstí Míru 2 (vedle pošty 1. patro)
tel.: 554 230485

pevná linka za 99 Kč

zimní nabídka Internet Express

první měsíc surfování za 1 Kč

Vyberte si z naší zimní nabídky IE Doma službu IE Ideal, IE Sprint nebo IE Maxi a surfujte první měsíc za pouhou korunu.

přehled služeb Internet Express

IE Impuls	128/64 kbit/s	399 Kč/měsíc
IE Ideal	512/128 kbit/s	599 Kč/měsíc
IE Sprint	1024/256 kbit/s	799 Kč/měsíc
IE Maxi	2048/256 kbit/s	1399 Kč/měsíc

aktivace služby za 1 Kč

Běžná cena aktivace je 990 Kč. Nyní zaplatíte za aktivaci jen jednu korunu.

ADSL modem za 1 Kč

Vyberte si z naší zvýhodněné nabídky modemy, které můžete pořídit za cenu již od 1 koruny.

zvýhodněná nabídka modemů

USB port	1 Kč
COMBO (USB/Ethernet)	199 Kč
4x Ethernet port	399 Kč
Wi-Fi + 4x Ethernet port	999 Kč

AUTO DĚDOCH

Hornoměstská 23, Rýmařov, tel.: 554 230 254, 777 16 15 15, 777 65 99 95; e-mail: autodedoch@seznam.cz; www.autodedoch.cz

AUTOSERVIS

- ☐ VĚŠKERÉ SERVISNÍ SLUŽBY
- ☐ KAROSÁŘSKÉ PRÁCE (ROVNACÍ STOLICE AUTOLINE)
- ☐ PNEU SERVIS, LASEROVÁ GEOMETRIE JOHN BEAN

PROVOZNÍ DOBA

Po - Pá 8.00 - 17.30
So 9.00 - 13.00

AUTOBAZAR

- ☐ Výkup za hotové ☐ Komisní prodej
- ☐ Protiúčet ☐ Prodej na splátky
- ☐ Zpětný leasing

Citroen Berlingo 1.9 D, Multispace, r. v. 1999, 142 tis. km, 2x airbag, servo centrál, el. okna, rádio. Cena: 149 000 Kč.	Opel Astra Caravan 1.6 16V, r. v. 1998, 102 tis. km, klima, 2x airbag, centrál, mlhovky, el. okna a další. Cena: 99 000 Kč.	Š - Fabia 1.4 Mpi LPG, r. v. 2000, 115 tis. km, pohon na plyn, airbag, servo, rádio + mg, immobilizér, koupeno v ČR. Cena: 149 900 Kč.	Renault Laguna 1.9 DCI, 1. maj., servis, kniha r. v. 2001, 102 tis. km, aut. klima, 6 rychlostí, 6x airbag, ABS, ESP, tažná, el. vrbava. Cena: 269 000 Kč.
Peugeot 206 1.9 D, r. v. 1999, 142 tis. km, klima, 2x airbag, centrál, el. okna a zrcátka. Cena: 145 000 Kč.	Škoda Octavia 1.8i Turbo, CZ, r. v. 2003, 94 tis. km, klima, ABS, ASR, 2x airbag, el. okna a zrcátka, zámek zpátečky. Cena: 295 000 Kč.	Ford Mondeo Combi 1.8i 16V, r. v. 1999, 89 tis. km, 2x airbag, klima, ABS, centrál, el. okna, servo, super stav. Cena: 139 900 Kč.	Opel Vectra 2.2 DTI, zánovní vůz, 1. maj., r. v. 2003, 24 tis. km, plná výbava, aut. klima, 8x airbag a další. Cena: 399 000 Kč.
Peugeot 406 Break 2.0 HDI, 110 PS, r. v. 1999, 121 tis. km, dig. klima, 2x airbag, ABS, rádio, centrál, el. okna a zrcátka. Cena: 195 000 Kč.	Opel Corsa 1.2 16V, r. v. 1999, 83 tis. km, klima, servo, el. okna, centrál, el. střešní okno a další. Super stav. Cena: 99 000 Kč.	Š - Octavia Combi 1.9 TDI, Ambiente, r. v. 2002, super stav, 78 900 km, klima, ASR, ABS, centrál, 4x airbag, rádio a další. Cena: 289 000 Kč.	Opel Tigra 1.4 16V, r. v. 1998, 96 tis. km, servisní kniha, centrál, el. okna, servo, super stav. Cena: 105 000 Kč.

MIMORÁDNÁ AKCE:

KE KAŽDÉMU VOZU DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT KODAK
SLEVOVÁ KARTA NA BENZÍN
A MECHANICKÉ ZABEZPEČENÍ ŘADIČÍ PÁKY

!!! ZDARMA !!!

NĚKÉ SPLÁTKY NA VŠECHNY VOZY

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

Toyota Landcruiser 3.0 TDi 4x4, r. v. 1998, klima, 2x airbag, EDS, ABS, CD, centrální, el. okna a zrc., palub. poč. posil. řízení. Cena: 459 000 Kč.

Ford Maverick 2.7 TD 4x4, r. v. 1994, rádio, imob., střešní okno, posil. říz., tažné. Cena: 169 000 Kč.

Ford Fiesta 1.4 Ghia KLIMA, 1. maj., r. v. 1997, 110 600 km, klima, 2x airbag, ASR, ABS, rádio, el. okna, centrální, CD měnič. Cena: 128 500 Kč.

Opel Astra Combi 1.6 16V, 1. maj., r. v. 1998, klima, 4x airbag, ABS, rádio, multif. volant, el. zrcátka a okna, centrální a další. Cena: 149 000 Kč.

Opel Astra Combi 1.7 dTi, 1. maj., r. v. 1999, klima, 2x airbag, ABS, imob., alarm, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 169 000 Kč.

ODPOČET DPH
Ford Transit 2.0 TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2001, 116 200 km, klima, airbag, rádio, posil. říz., el. vyhř. zrcátka. Cena: 279 000 Kč bez DPH.

NOVÁ NABÍDKA
Opel Tigra 1.4i 16V 1. maj., r. v. 1999, 98 900 km, klima, airbag, rádio, centrální, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 139 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Octavia 1.6i Ambiente, CZ, 1. maj., r. v. 2000, 118 tis. km, airbag, ABS, rádio, centrální, posil. říz., palub. poč., el. zrcátka. Cena: 198 500 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Peugeot 306 Combi 1.6, CZ, r. v. 2000, 155 500 km, airbag řidiče, ABS, rádio, posil. říz., el. zrcátka a přední okna, centrální. Cena: 149 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Peugeot 206 1.9 D, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2000, 55 600 km, airbag, rádio, posil. říz., multif. volant, tažné, el. okna, centrální. Cena: 169 000 Kč.

Volkswagen Passat Variant 1.8 5V 92 kW, r. v. 1998, 38 700 km, klima, 4x airbag, ABS, CD, centrální, el. okna a zrcátka. Cena: 215 000 Kč.

Škoda Fabia Combi 1.4 16V Comfort, r. v. 2002, 78 900 km, klima, 2x airbag, ABS, centrální, el. okna, vyhř. el. zrcátka. Cena: 218 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Volkswagen Golf Variant 1.9 TDI, autom., r. v. 1996, 140 tis. km, klima, 2x airbag, alarm, el. okna, posil. říz., centrální, el. zrc. Cena: 139 900 Kč.

Volkswagen Golf IV 1.6 74 kW, r. v. 1999, 82 tis. km, aut. klima, 4x airbag, ABS, el. okna, palub. poč., centrální, el. zrcátka. Cena: 179 900 Kč.

Ford Maverick 2.7 TD GLS 4x4, 7míst., r. v. 1996, 170 tis. km, rádio, centrální, imob., el. okna, el. šibr, posil. říz., tažné, el. zrcátka. Cena: 259 000 Kč.

Seat Ibiza 1.0i, r. v. 1998, 146 200 km, rádio, centrální, imob., posil. řízení. Cena: 88 900 Kč.

Škoda Fabia 1.4 MPI 50 kW, CZ, 1. maj., r. v. 2001, 51 tis. km, airbag, rádio, posil. říz., centrální, zámeč. řadičí páky. Cena: 178 000 Kč.

VW Passat Variant TDI, 81 kW, 4x4, r. v. 1998, 137 tis. km, klima, 4x airbag, ABS, centrální, imob., el. výbava, posil. řízení. Cena: 229 000 Kč.

Renault Laguna Grandtour 1.9 dCi, r. v. 2003, 24 800 km, aut. klima, 8x airbag, ESP, ABS, CD, el. okna a zrcátka, centrální a další. Cena: 379 000 Kč.

Ford Focus Combi 1.8 Tdi, r. v. 1999, 91 900 km, klima, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., tažné, imob., centrální. Cena: 198 000 Kč.

Škoda Octavia 1.6 GLXi 74 kW, CZ, r. v. 1997, 173 100 km, 2x airbag, centrální, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. zrcátka. Cena: 169 000 Kč.

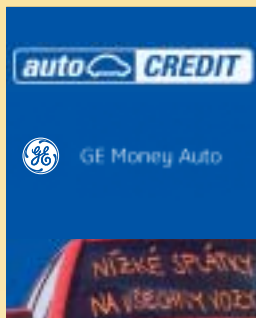
Fiat Bravo 1.6 SX, 1. maj., r. v. 1999, 95 tis. km, klima, airbag, rádio, centrální, imob., el. okna a zrcátka, posil. řízení. Cena: 127 000 Kč.

Mazda 323 F 1.5 DOHC 16V, r. v. 1994, 2x airbag, rádio, centrální, el. okna, posil. říz., ostřík. světel, el. zrcátka. Cena: 89 900 Kč.

Fiat Marea Weekend 2.4 TD, r. v. 1998, 99 tis. km, klima, airbag, ABS, rádio, centrální, imob., posil. říz., el. výbava, centrální. Cena: 138 000 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

AKCE

Nízké splátky na všechny vozy

Ke každé smlouvě jako bonus digit. fotoaparát + zabezpečení vozu proti krádeži v hodnotě 10.000 Kč

PLNÁ NÁDRŽ POHONNÝCH HMOT

!!! A TO VŠE JAKO BONUS !!!

JEN U NÁS!

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
 - Protiúčet
 - Komisní prodej
 - Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + RP, úvěr bez ručitele a na počkání
 - Neměnná výše splátek
 - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
 - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Leasing, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz